

Σάββατο, 16 Οκτωβρίου 2021

**Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση αποβλήτων και  
προώθηση της ανακύκλωσης. Εφαρμογή του Ν.4819/2021 από  
τους Δήμους**

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Καλημέρα.

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΕΔΕ – έρχεται τώρα και ο Πρόεδρος – σας ευχαριστούμε πολύ που είσαστε εδώ, στα πλαίσια του Συνεδρίου εδώ στη Θεσσαλονίκη, της ΚΕΔΕ, και στις παράλληλες εκδηλώσεις. Παρουσιάζουμε σήμερα τον οδηγό για τους Δήμους με βάση το νέο νόμο που ψηφίστηκε το καλοκαίρι, το 4819.

Έχουμε τη χαρά και την τιμή να ανταποκριθεί στην πρόσκληση ο Γενικός Γραμματέας Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, γνωστός σε όλους μας πρώην αυτοδιοικητικός, ο Μανώλης ο Γραφάκος, ο οποίος έχει αναπτύξει αυτό τον ενάμιση χρόνο που είναι στη Γραμματεία, τεράστια δράση και επικοινωνία, είναι πραγματικά από τους ανθρώπους που εργάζονται σκληρά και κάνουν δουλειά, δεν μένει στο γραφείο και στα λόγια και θεωρώ ότι η συμμετοχή του στο να βελτιώσουμε όλοι σε κάθε Δήμο τη διαχείριση των απορριμμάτων, είναι σημαντική.

Σήμερα θα πούμε μερικά πράγματα για τον οδηγό, αυτό που εκδώσαμε μαζί ο Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης και η ΚΕΔΕ και βεβαίως σημαντικό ρόλο θα παίξουν, εκτός από αυτούς και τους φορείς διαχείρισης απορριμμάτων, και είναι χαρά μας, ένας από τους καλύτερους και αποδοτικότερους και αποτελεσματικότερους φορείς, ο φορέας της Κεντρικής Μακεδονίας, εκπροσωπείται εδώ από το συνάδελφο αυτοδιοικητικό τον Μιχάλη τον Γεράνη, ο οποίος είναι και αυτός στο πάνελ μαζί μας. Δυστυχώς απουσιάζει γιατί κάτι

έκτακτο συνέβη στο Αγρίνιο, ο Πρόεδρος της Επιτροπής Περιβάλλοντος της ΚΕΔΕ, ο κύριος Παπαναστασίου ο Γιώργος, και για αυτό το λόγο κάνω εγώ την προσφώνηση.

Κύριε Γενικέ, θα πείτε κάτι; Να κάνω εγώ την εισήγηση;

Ο Μιχάλης να πει κάτι. Και εμείς μετά θα αναλύσουμε περισσότερο το νόμο.

Μιχάλη, έχεις το λόγο.

Και να ειδοποιηθεί και ο κύριος Παπαστεργίου, παρακαλώ.

**Μ. ΓΕΡΑΝΗΣ:** Κύριε Γενικέ, κύριε Πρόεδρε του ΕΟΑΝ, αγαπητοί συνάδελφοι της Αυτοδιοίκησης, καλή σας ημέρα.

Ζήτησα να προταχθεί η 5λεπτη τοποθέτηση η δική μου, και ζητώ την κατανόησή σας, επειδή μια κοινωνική εκδήλωση που υπάρχει, οικογενειακός φίλος παντρεύει το παιδί του και πρέπει να φύγω. Σίγουρα θα με συγχωρέσετε, αγαπητοί συνάδελφοι της Αυτοδιοίκησης.

Είναι σημαντικό και επικροτούμε τη νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου, που είναι πλέον νόμος του κράτους, με βασικό σύνθημα αυτό που είπε και ο κύριος Χιωτάκης, ο Πρόεδρος του ΕΟΑΝ, οδηγός για τη διαλογή στην πηγή των ανακυκλώσιμων υλικών. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να σηκώσουν τα μανίκια οι υπεύθυνοι στην Καθαριότητα και να βάλουν ψηλά στην ατζέντα οι Δήμαρχοι τη διαλογή στην πηγή. Είναι πάρα πολύ σημαντικό αυτό, για να έχουμε αποτελέσματα.

Εμείς, ως φορείς διαχείρισης των στερεών αποβλήτων, που θα επιβεβαιώσω και εγώ, έχοντας την εμπειρία, γιατί ζω εδώ και αρκετό καιρό τον Γενικό, τον Μανώλη τον Γραφάκο, που μπαίνουν τα πράγματα στη σειρά τους. Θα κάνουμε μεγάλα βήματα σε σύντομο χρονικό διάστημα. Έχουμε χάσει χρόνο, αλλά τώρα πλέον μπαίνει το νερό στο αυλάκι.

Ο φορέας της Κεντρικής Μακεδονίας, 38 Δήμοι, 2 εκατομμύρια πολίτες, 7 Νομοί, θα τολμήσω να πω ότι λειτουργεί ως πυξίδα για τη χώρα. Και αυτό τολμώ να το πω σήμερα, μετά από 7 χρόνια

πολλής δουλειάς. Και αυτό είναι, αγαπητοί συνάδελφοι, ένα αποτέλεσμα, επειδή στην Αυτοδιοίκηση 38 Δήμαρχοι αποφασίσαμε και είπαμε ότι το σκουπίδι δεν έχει χρώμα, πάμε να το διαχειριστούμε. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να πούμε ότι λειτουργεί ο ΦΟΔΣΑ Κεντρικής Μακεδονίας ως πυξίδα για την υπόλοιπη Ελλάδα.

Τώρα, κύριε Γενικέ, επί τη ευκαιρία που είστε σήμερα εδώ και ευχαριστούμε πάρα πολύ, και εγώ μου δίνεται η ευκαιρία να σας συγχαρώ για το μεγάλο σας έργο. Με την τελευταία τροπολογία πιστεύω ότι είναι άδικο και δεν πρέπει να μπει το τέλος ταφής σε αυτή τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Έχει πάρει ομόφωνη απόφαση η ΚΕΔΕ, ύστερα από εισήγηση του Δικτύου του ΦΟΔΣΑ, για σημαντικούς και βασικούς λόγους. Δεν φταίει η Αυτοδιοίκηση αν η γραφειοκρατία στη χώρα μας είναι τέτοια η οποία δεν προλαβαίνουμε να κάνουμε τα έργα. Δεν έχουν δοθεί τα κατάλληλα εργαλεία στους πολίτες μας ούτως ώστε πραγματικά να κάνουν διαλογή στην πηγή.

Στην Κεντρική Μακεδονία το 2022 θα μοιραστούν 35.000 καφέ κάδοι, 50 απορριμματοφόρα για να συλλέγουν το οργανικό, 40 κλαδοτεμαχιστές, σε όλους τους Δήμους, δηλαδή έγινε μία συνολική προμήθεια ύστερα από απόφαση της ΠΕΔ Κεντρικής Μακεδονίας, ανέθεσαν στον ΦΟΔΣΑ Κεντρικής Μακεδονίας και έγινε ένας διαγωνισμός. Γιατί για να γινόταν 38 διαγωνισμοί... Καταλαβαίνετε τώρα, ξέρουμε τι γίνεται στους Δήμους, ένας Δήμος για να βγάλει ένα διαγωνισμό τι τραβάει. Και ευτυχώς πάλι ομονόησε, συμφώνησε ομόφωνα η ΠΕΔ Κεντρικής Μακεδονίας και λένε τον ΦΟΔΣΑ, που είναι παιδί της Αυτοδιοίκησης, είμαστε σύνδεσμος Δήμων.

Άρα είναι σημαντικό σε αυτόν τον ευαίσθητο τομέα, εμείς οι αυτοδιοικητικοί, γιατί είναι η πραγματική ζωή η Αυτοδιοίκηση και δεν είναι μέσα στο Κοινοβούλιο να παίρνουμε αποφάσεις και αν εφαρμόσουν οι νόμοι. Η πραγματική ζωή είναι έξω, αυτό που κάνουμε καθημερινώς εμείς οι αυτοδιοικητικοί. Είναι λοιπόν σημαντική και επικροτούμε τη νομοθετική πρωτοβουλία, αλλά θα

πρέπει να γίνει ένας διάλογος και βεβαίως εμείς πήραμε τις αποφάσεις μας ότι πρέπει να πάρει αναβολή το τέλος ταφής. Και έχει και παράξενα πράγματα μέσα. Το 10% για να έχει το υπόλειμμα, αυτό τώρα πλέον είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου να μας κάνει τα εργοστάσια ενεργειακής αξιοποίησης. Ο τελευταίος νόμος λέει αυτό, ότι το Υπουργείο θα μελετήσει, θα δημοπρατήσει τα εργοστάσια ενεργειακής αξιοποίησης. Που πολύ καλά κάνει βέβαια.

Εδώ στην Κεντρική Μακεδονία – 3 λεπτά ακόμη έχω – προγραμματίσαμε μέσω του ΠΕΣΔΑ, βάσει του ΕΣΔΑ, τα μεγάλα έργα, λειτουργεί στις Σέρρες το εργοστάσιο, η ΜΕΑ, δημοπρατήθηκε το μεγαλύτερο έργο στην Ελλάδα μέχρι σήμερα, βορειοδυτικά της Θεσσαλονίκης στο Δήμο Λαγκαδά στη Μαυροράχη, δημοπρατείται σύντομα και ανατολικά της Θεσσαλονίκης, για να συλλέξουμε όλα αυτά που πρέπει να συλλέξουμε, μαζί με τα δίκτυα των ΜΕΒΑ, τα βιοαποδομήσιμα δηλαδή. Ερχόμαστε εκεί και λέμε ότι πάλι έχουμε ένα μεγάλο υπόλειμμα.

Αυτό λοιπόν, οι σκέψεις μας οδήγησαν στο όραμά μας, που στο όραμα αυτό για να υλοποιηθεί βοήθησε πάρα πολύ ο Γενικός Γραμματέας, και ο προηγούμενος Υπουργός αλλά και ο σημερινός Υπουργός και υιοθετήσανε την πρότασή μας, του ΦΟΔΣΑ Κεντρικής Μακεδονίας, την «Εγνατία» Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων και μπήκε στον Εθνικό Σχεδιασμό. Τι σημαίνει αυτό; Ό,τι και να κάνουμε, για να κλείσει ο κύκλος της ολοκληρωμένης διαχείρισης, πρέπει αυτό το υπόλειμμα να το αξιοποιήσουμε. Αν δεν το αξιοποιήσουμε, θα ξανά φτάσουμε σε αστικές χωματερές. Θα γεμίσει όλη η Ελλάδα CLO και φιλμ.

Άρα δηλαδή είναι μονόδρομος να υπάρξουν εργοστάσια ενεργειακής αξιοποίησης. Να παράγουμε ηλεκτρική ενέργεια, να δώσουμε (...) εκεί που υπάρχουν δίκτυα, δίκτυα υπάρχουν στην καρδιά που χτυπάει στη χώρα μας, η ενεργειακή καρδιά είναι η

Δυτική Μακεδονία, τι είπαμε εμείς; Πέντε Περιφέρειες, Ανατολική Μακεδονία – Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Δυτική, Ήπειρος, Θεσσαλία, θα τολμούσα να πω, κύριε Γενικέ, τώρα και με το Κ65 αν δεν μπορέσει η Αττική να κάνει κάτι, μέσω της Λαμίας θα τα φέρει και τα απορρίμματα και η Αττική προς τα πάνω... Λέω, τολμώ να πω και...

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Μ. ΓΕΡΑΝΗΣ:** Αν χρειαστεί, είμαστε διαθέσιμοι.

Πάντως, αυτή να είναι η λύση για τη χώρα. Είναι η λύση για τη χώρα. Δεν υπάρχει κάτι άλλο. Εκτός βέβαια αν εμείς δεν γνωρίζουμε ότι κάτι άλλο υπάρχει και πρέπει να το κάνουμε.

Βάζοντας λοιπόν όλα αυτά τα ερωτήματα, λέμε ότι σίγουρα για το τέλος ταφής, κύριε Γενικέ, ότι δεν πρέπει να μπει το τέλος ταφής και τον οδηγό αυτόν του ΕΟΑΝ, θα πρέπει βήμα – βήμα η Αυτοδιοίκηση να τον λειτουργήσουμε. Διαφορετικά δεν θα μπορέσουμε να έχουμε τα αποτελέσματα που θέλουμε.

Έχουμε εστιάσει, βέβαια, και σαν φορέας στην κουλτούρα για αλλαγή παιδείας και συνείδησης στη διαχείριση απορριμμάτων, θέλω να ευχαριστήσω και το Δήμαρχο Θεσσαλονίκης και Αντιπρόεδρο στον Φορέα Κεντρικής Μακεδονίας, που ο μεγάλος Δήμος, εδώ η πρωτεύουσα της Κεντρικής Μακεδονίας, η Θεσσαλονίκη, είμαστε από κοινού σε αυτόν τον άξονα, ούτως ώστε πραγματικά να δούμε να αλλάζουν τα πράγματα στη χώρα μας, γιατί, όπως λέμε, ο κόσμος αλλάζει είναι το σύνθημα της Αυτοδιοίκησης, πρέπει πρώτα να αλλάξουμε εμείς οι ίδιοι για να αλλάξει και ο κόσμος, ο καθένας ξεχωριστά από εμάς.

Σας ευχαριστώ πολύ, να είστε καλά.

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Ευχαριστούμε πάρα πολύ τον Μιχάλη τον Γεράνη για την τοποθέτησή του.

Ευχαριστούμε πολύ και τον Δήμαρχο, τον κύριο Ζέρβα, που βρίσκεται εδώ κοντά μας και όλους εσάς τους Δημάρχους, τους Δημοτικούς Συμβούλους και τα στελέχη των φορέων.

Ξεκινάμε την εισήγηση σχετικά με τον οδηγό. Είναι εδώ μαζί από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΟΑΝ και ο Πρόεδρος, ο κύριος Βρεττάκος και ο εκπρόσωπος της ΚΕΔΕ στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΟΑΝ, ο κύριος Μελετίου.

Λοιπόν, ο κύριος Γραφάκος.

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** Καλημέρα, αγαπητοί συνάδελφοι της Αυτοδιοίκησης. Μια φορά αυτοδιοικητικός, πάντα αυτοδιοικητικός.

Χαίρομαι που βρίσκομαι εδώ. Μεταφέρω τους χαιρετισμούς του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, του κυρίου Σκρέκα, ο οποίος είχε προσκληθεί από την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος για τη σημερινή συζήτηση. Ανειλημμένες υποχρεώσεις του επιβάλλουν να παραμείνει στην Αθήνα. Είμαι εγώ στη θέση του.

Δυσκολεύεστε απλώς, γιατί βλέπω ότι ο Νίκος ο Χιωτάκης με τους συνεργάτες του έχουν ετοιμάσει μια πιο σφαιρική παρουσίαση για το νόμο. Ο νόμος για τη διαχείριση των αποβλήτων δεν είναι τίποτε άλλο από μία ιεράρχηση και τακτοποίηση των δράσεων που πρέπει να κάνουμε τα επόμενα χρόνια για να ξεφύγουμε από την κακή θέση στην οποία βρισκόμαστε. Η οποία δεν μας τιμά, όχι επειδή είμαστε τρίτοι από το τέλος ή δεύτεροι από το τέλος. Δεν τιμά τον πολιτισμό και την ιστορία μας. Δηλαδή σήμερα να ρυπαίνεις το περιβάλλον και να πετάς απόβλητα στους ΧΥΤΑ, δεν είναι το πιο ωραίο πράγμα. Άλλα κράτη, μέσα από τη διαχείριση των αποβλήτων παράγουν ενέργεια και φτάνουν σε ένα σημείο να έχουν ταφή κάτω από 1%. Αυτοί τι είναι; Πιο έξυπνοι από εμάς; Προφανώς δεν είναι πιο έξυπνοι από εμάς, είναι σαφώς πιο οργανωμένοι από εμάς.

Άρα λοιπόν, αυτό το οποίο... αν κάτι πρέπει να μείνει στους Δήμους... Εμείς, αμέσως μετά την ψήφιση του νόμου του 4819, στείλαμε μια εγκύκλιο στις 14 του Σεπτεμβρίου σε όλους τους Δήμους, αρχές Σεπτεμβρίου, όλους τους Δήμους, με τα βασικά σημεία. Ένα όμως έπρεπε να πούμε. Ότι ο νόμος για τη διαχείριση των αποβλήτων είναι νόμος που απαγορεύει ρητά την ταφή. Είναι

νόμος που πρέπει ο κάθε αυτοδιοικητικός, ο κάθε πολίτης σε δεύτερη φάση, να καταλάβει ότι δεν μπορεί να οδηγεί απόβλητα σε πράσινο κάδο ο οποίος στη συνέχεια θα πηγαίνει σε χωματερή. Παράνομη ή νόμιμη, χωματερή είναι.

Λοιπόν, αυτό είναι μια αλλαγή κουλτούρας, η οποία προφανώς δεν διατάζεται, θέλει θεσμικό πλαίσιο, θέλει εργαλεία και θέλει και τους ανθρώπους, που δεν είναι άλλοι από την Αυτοδιοίκηση του Α΄ Βαθμού, σε συνεργασία με την κοινωνία, να υλοποιήσουν αυτό το στόχο.

Άρα, τι κάνει λοιπόν η νομοθεσία αυτή σε σχέση με τους ΟΤΑ; Τι πρέπει να κάνει ένας Δήμος τώρα για να μη θάβει; Θα πρέπει καταρχήν να φτιάξει ένα σχέδιο πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και στην περιοχή του. Το Εθνικό Σχέδιο τελείωσε, υπάρχει, για τον περιορισμό της δημιουργίας αποβλήτων. Άρα λοιπόν, το πρώτο πράγμα για τη διαχείριση είναι να έχουμε λιγότερα απόβλητα. Και να σκεφτούμε όλοι μας, σε επίπεδο τοπικό, έξυπνους τρόπους που και η επιχειρηματικότητα και το μέσο νοικοκυριό θα παράγει λιγότερα απόβλητα.

Δεύτερο. Πρέπει να φτιάξει ένα Κέντρο Επαναχρησιμοποίησης. Υπάρχουν στη χώρα ωραία Κέντρα Επαναχρησιμοποίησης που λειτουργούν, εδώ στη Δυτική Μακεδονία έχει, παραδίπλα, δεν είναι τίποτα άλλο από ένας χώρος που θα βάλει και τους πολίτες σε μία κουλτούρα, κάτι το οποίο δεν το χρειάζονται να μην το πετάνε στους δρόμους και μετά να οδηγείται όπου οδηγείται; Απλά να το πηγαίνουν σε έναν χώρο ο οποίος θα το σουλουπώσει, θα το συμμαζέψει και θα το ξαναγουρίσει πίσω για χρήση στην οικονομία, κυρίως σε ανθρώπους που έχουν ανάγκη.

Τι κάνουμε λοιπόν με αυτό; Πέραν ότι το θεσμοθετούμε, ότι οι Δήμοι πάνω από 20.000 κατοίκους πρέπει να το κάνουν από το '23 και μετά, τελειώνουμε την διαδικασία ανάθεσης σε μία μελέτη, που θα μας δώσει εμάς το ΥΠΕΝ τη δυνατότητα να προδιαγράψουμε πώς πρέπει να είναι αυτό το σημείο, έναν οδηγό, και θα ανοίξουμε

και πόρους του ΕΣΠΑ για να χρηματοδοτηθεί. Άρα πεδίων δόξης λαμπρόν για όσους είστε εδώ σήμερα, φτιάξτε ένα τέτοιο Κέντρο. Λίγα λεφτά θα χρειαστούν, υπάρχουν αυτά τα χρήματα, μεράκι, διάθεση και κυρίως όχι ταφή. Ανακύκλωση, που είπε ο φίλος μου ο Μιχάλης.

Ανακύκλωση προφανώς δεν είναι μόνο η ανακύκλωση των συσκευασιών. Το μεγάλο κομμάτι το οποίο ανοίγεται μπροστά μας είναι τα βιοαπόβλητα. Και για να συνεννοηθούμε σε όρους αριθμών, από τις 100 μονάδες βάρους αποβλήτων, τα 40 με 45 είναι τρόφιμα και κηπευτικά και άλλα 25 είναι χαρτί. Τι πρέπει να κάνετε; Να πάμε να στήσουμε δίκτυα συλλογής, και το παράδειγμα της Κεντρικής Μακεδονίας είναι προφανώς το καλύτερο και το υιοθετώ, το υιοθετούμε και εμείς, αυτό πρέπει να κάνετε.

Για αυτό θέλουμε ισχυρούς ΦΟΔΣΑ, να έρθουν να καλύψουν με μία προμήθεια όλη την Περιφέρεια. Και αυτό θα κάνουμε και εμείς, ως ΥΠΕΝ. Σε συνεργασία με την ΚΕΔΕ πάμε για μεγάλες τέτοιες διαδικασίες, για να κλείσουμε και τις τελευταίες τρύπες που απομένουν. Άρα θα έχετε εξοπλισμό με Κοινοτικά λεφτά, να αναπτύξετε τα βιοαπόβλητα, τα οποία είναι πολύ σημαντικό να τα εκτρέψουμε με ξεχωριστή συλλογή αμέσως από την ταφή, να τα οδηγήσουμε σε μονάδες επεξεργασίας. Χαρτί, ομοίως. Ανακύκλωση, τέσσερα ρεύματα, τρία, δύο, ανάλογα με την ένταση και τα χαρακτηριστικά κάθε περιοχής και κάθε γειτονιάς.

Πολλαπλά ρεύματα και στους δημόσιους χώρους. Δεν είναι τίποτα αυτό, δεν κοστίζει τίποτα. Να πας να βάλεις στις παιδικές χαρές, στα πάρκα και στις πλατείες ξεχωριστούς κάδους, δεν είναι πολλά λεφτά. Είναι κάτι όμως το οποίο θα συνηθίσει το μάτι του πολίτη, να μη βλέπει έναν κάδο, να βλέπει τουλάχιστον τρεις. Τουλάχιστον τρεις. Και να μπει στη λογική ότι τα διαχωρίζω.

Επόμενο βήμα. Ωραία, μένει υπολειμματικός κάδος. Προφανώς. Και στην Ευρώπη μένει σήμερα. Πού πάει; Πάει σε ειδικές μονάδες επεξεργασίας. Αν για κάτι είμαστε περήφανοι στο

Υπουργείο Περιβάλλοντος – και το ξέρετε καλά – είναι ότι ξεκολλήσαμε τα τελευταία 2 χρόνια, αγαπητέ Νίκο, το πρόβλημα που υπήρχε με την καθυστέρηση στη δημιουργία αυτών των μονάδων. Έχουμε φτάσει μέχρι τώρα σε 22 δημοπρατήσεις μονάδων, βλέπω το Δήμαρχο της Πάτρας εδώ, μετά βεβαιότητας μπορώ να πω θα είναι η 23<sup>η</sup> τις επόμενες μέρες, και τον Πρόεδρο του ΦΟΔΣΑ της Αχαΐας, Λάρισα θα ακολουθήσει, Βόλος ακολουθεί, ένα τιτάνιο έργο.

Τις θέλουμε αυτές τις μονάδες; Γιατί ακούγονται και απόψεις ότι αυτές οι μονάδες δεν είναι χρήσιμες. Κοιτάξτε να δείτε. Δεν είναι χρήσιμες εάν οι μονάδες αυτές κάνουν μόνο διαχείριση πράσινου κάδου. Η συζήτηση που διεξάγεται αυτές τις μέρες με την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπου παίζαμε – για να μιλήσω με ποδοσφαιρικούς όρους – εκτός έδρας, έχοντας χάσει το πρώτο παιχνίδι στην έδρα μας, αυτό είναι η συζήτηση που κάνουμε μαζί τους τώρα για να μας χρηματοδοτήσουν τη δημιουργία των μονάδων, αισθανόμαστε ότι πάει καλά και μέσα στο χρόνο θα έχουμε θετικά νέα, οι μονάδες όμως αυτές θα είναι σύγχρονες μονάδες ανακύκλωσης, που θα δέχονται προδιαλεγμένα οργανικά, που θα δέχονται και ανακυκλώσιμα υλικά, διότι όταν θέλουμε να αυξήσουμε την ποσότητα των ανακυκλώσιμων υλικών, η αγορά σήμερα όπως λειτουργεί με τα ΚΔΑΥ, δεν μπορεί να το καλύψει. Άρα οι μονάδες οι καινούργιες που θα γίνουν, θα πρέπει να προβλέπουν και αυτή τη δυνατότητα. Όλες οι καινούργιες.

Και βεβαίως, και εδώ ξέρω ότι κάποιοι θα διαφωνήσουν, δεν πειράζει, πορευόμαστε πλέον έχοντας τη λαϊκή εντολή να κάνουμε αυτό που κάνουμε, είναι προφανές ότι αυτές οι μονάδες δεν μπορεί να ντανιάζουν φιλμ και να ντανιάζουν CLO, χαμηλής ποιότητας κομπόστ, δηλαδή χώμα. Γίνεται τώρα και εδώ στην Κεντρική Μακεδονία. Και πώς δεν θα γίνει αυτό; Ενεργειακή αξιοποίηση, αγαπητοί συνάδελφοι. Εμείς λέμε ναι. Διότι δεν μπορεί... Και δεν το λέμε μόνο εμείς το ναι. Και η Ευρωπαϊκή Ένωση το λέει. Δεν μπορεί

να μην κινηθούμε στη λογική της ενεργειακής αξιοποίησης και να υιοθετήσουμε την ταφή.

Άρα, αυτά τακτοποιεί το νομοσχέδιο. Αυτά κάνει νόμο του κράτους. Και ναι, και δεν είναι άποψη μόνο του μελετητή του Εθνικού Σχεδιασμού, διότι εμείς με τους μελετητές της χώρας είμαστε σε 2 χρόνια σε μια αгаστή συνεργασία, είναι η άποψη όλων, εκείνων που θα κάνουν και τα ΠΕΣΔΑ, ότι ναι, με αυτές τις προϋποθέσεις είναι εφικτός ο στόχος ταφής 10% το 2030. Για να έρθει η χώρα, από τελευταία, σε μια δεκαετία να γυρίσει μπροστά.

Αυτά, αγαπητές φίλες και φίλοι, δεν μπορούμε να τα κάνουμε χωρίς την Αυτοδιοίκηση και δεν μπορούμε να τα κάνουμε χωρίς τους πολίτες. Και κλείνω σιγά – σιγά. Θέλουμε και κάποια οικονομικά εργαλεία.

Πρώτο οικονομικό εργαλείο, πεδίο δόξης λαμπρόν για τους Δημάρχους, πληρώνω όσο πετάω. Δεν είναι δύσκολο – και για αυτό το θεσμοθετήσαμε – στα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, στα ξενοδοχεία άνω των 100 κλινών, να εφαρμοστεί αυτό άμεσα. Καθόλου δύσκολο δεν είναι. Και για αυτό το έχουμε πει αρκετές φορές, τώρα όμως είμαστε στην κατάλληλη στιγμή, θα βγει και η σχετική πρόσκληση, ούτως ώστε να έρθουν οι Δήμοι και να χρηματοδοτήσουμε πιλοτικές δράσεις για αυτό, πώς θα γίνει το πληρώνω όσο πετάω. Άρα ένα βασικό οικονομικό εργαλείο είναι το πληρώνω όσο πετάω.

Το δεύτερο είναι προφανώς το τέλος ταφής. Το τέλος ταφής δεν είναι μια ιδέα που είπαμε, άντε το βάζουμε για να γίνουμε κακοί στους Δήμους. Και εσείς καταλαβαίνετε ότι πρέπει να γίνει, στο χρόνο ενδεχομένως υπάρχει μια διαφορετική προσέγγιση, αλλά η ύπαρξη του τέλους ταφής καθιστά την ταφή ως ακριβή επιλογή έναντι όλων των άλλων. Που τελικά θα έρθει, μέσω του πληρώνω όσο πετάω, να βαραίνει το δημότη. Διότι εντέλει, και αυτό δεν είναι δικό μου το παράδειγμα, το άκουσα από έναν συνάδελφο, πόσο δίκαιο θα ήταν, λέει ο συνάδελφος αυτός, να πληρώνουμε ΔΕΗ και

ΟΤΕ με βάση τα τετραγωνικά; Σωστά το λέει. Ε, γιατί τα πληρώνουμε τα απόβλητα όμως με βάση τα τετραγωνικά; Άρα λοιπόν, η μεγάλη πρόκληση και η μεγάλη τομή, αν θέλετε, αυτού του νομοσχεδίου – και τελειώνω – είναι η εφαρμογή του πληρώνω όσο πετάω, που είναι ο ακρογωνιαίος λίθος για να οδηγηθούμε στην ταφή εκεί που την έχουμε βάλει ως στόχο το 2030.

Αγαπητές φίλες και φίλοι, είμαι και εγώ και όλη η ομάδα στο Υπουργείο μας, αισιόδοξοι ότι τα πράγματα θα πάνε προς τη σωστή κατεύθυνση. Όπου υπάρχουν ανάγκες να παρέμβουμε, να τις βελτιώσουμε, εδώ είμαστε. Όπου υπάρχουν προβλήματα, εδώ είμαστε να τα λύνουμε. Συντάσσουμε τώρα και έναν Πρότυπο Κανονισμό Καθαριότητας, ο οποίος θα δώσει τη δυνατότητα στους Δήμους να τον πάρουν ως βάση, για να κάνουν και αυτοί δέκα πράγματα σε σχέση με ότι αναφέρθηκε πριν. Και αυτός ο Κανονισμός, εντάξει, δεν είμαστε περήφανοι που βάλαμε πρόστιμα, αλλά είμαστε περήφανοι που απαλλάσσουμε τους Δήμους από το να γίνουν οι ίδιοι κακοί, για πρόστιμα απαράδεκτης παραβατικής συμπεριφοράς στη διαχείριση των αποβλήτων.

Υπάρχουν μια σειρά από πρόστιμα τα οποία σε λίγες μέρες θα τα επεκτείνουμε, γιατί είδαμε τρία – τέσσερα ακόμα, δεν τα είχαμε βάλει, τα οποία σας δίνουν τη δυνατότητα να κόψετε τα πόδια σε κάθε ανεύθυνο, είτε είναι επιχειρηματίας, επαγγελματίας ή πολίτης, ο οποίος γράφει στα παλαιότερα των υποδημάτων του όλη την κοινωνία και κάνει παραβατικές συμπεριφορές τις οποίες εμείς οι ίδιοι, η Αυτοδιοίκηση του Α΄ Βαθμού καλούμαστε καθημερινά στο πεζοδρόμιο να αντιμετωπίσουμε.

Με αυτές λοιπόν τις σκέψεις πορευόμαστε, λάθη και παραλείψεις πιθανώς να γίνονται, εδώ όμως είμαστε μέσα από ένα διάλογο, χωρίς χρώμα ο διάλογος, μπορεί να έχουμε μια συγκεκριμένη κατεύθυνση ως κυβέρνηση, αλλά έχουμε δείξει ότι απέναντι σε όλη την Αυτοδιοίκηση ακριβώς με τον ίδιο τρόπο κινούμαστε, σε συνεργασία με τον Οργανισμό, τον ΕΟΑΝ, ο οποίος

αποκτά έναν ιδιαίτερο ρόλο, που προκαλώ σήμερα και το Νίκο τον Χιωτάκη, τον Πρόεδρο, το συντομότερο δυνατό να τον επιτελέσουν, διότι ο ρόλος που έχει να κάνει ο ΕΟΑΝ είναι πλέον να λειτουργεί κάτι σαν ανεξάρτητη Αρχή, που θα κοιτάει αν τα χρήματα των πολιτών πιάνουν τόπο. Δουλειά του ΕΟΑΝ είναι να ελέγξει τα συστήματα, δουλειά του ΕΟΑΝ είναι να δει τη διαχείριση των πόρων που κάνουν τα συστήματα, δουλειά του ΕΟΑΝ αύριο θα είναι να ελέγχει και τους ΦΟΔΣΑ εάν κάνουν σοβαρή τιμολογιακή πολιτική και δεν κάνουν μεταφορά κόστους από ένα κέντρο σε άλλο.

Λοιπόν, με αυτές τις σκέψεις νομίζω ότι κάτι κινείται τα τελευταία 2 χρόνια και πιστεύω ότι έχουμε ακόμα πάρα πολλή δουλειά να κάνουμε μπροστά μας και θα την κάνουμε μαζί και τα αποτελέσματα θα είναι συνεχώς ορατά, διακριτά και θα επιτυγχάνουν τον στόχο τον οποίο έχουμε θέσει.

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Γραφάκο, αγαπητέ Μανώλη, για την εισήγηση.

Κρατάω από αυτά που είπε ο Μανώλης, ποιος είναι ο στόχος για το 2030 και κρατάω επίσης αυτό που είπε, ότι τα βήματα πρέπει να γίνουν μαζί και σιγά – σιγά. Αυτό το μαζί, εκτός από την αρχική νομοθετική ρύθμιση που έκανε το Υπουργείο και τα εργαλεία τα οποία θα δώσει στους Δήμους, ρόλο σημαντικό έχει ο Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης.

Στα πλαίσια αυτά – και αυτός είναι η αφορμή μέσα στο Συνέδριο της ΚΕΔΕ να κάνουμε αυτή την εκδήλωση – είναι η έκδοση του οδηγού για τους Δήμους, αυτό το έντυπο, το οποίο δεν έχει κυκλοφορήσει σε πολλά έντυπα, παρά ελάχιστα, θα τα βρείτε όλοι οι σύμβουλοι στις θέσεις σας μέσα ή στο περίπτερο του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης στην BEYOND, είναι στο περίπτερο 15, από τη Δευτέρα θα είναι διαδικτυακό στη σελίδα eoan.gr, γιατί δεν θα ήμασταν Οργανισμός Ανακύκλωσης αν γεμίζαμε χαρτοπόλεμο όλη την Ελλάδα. Άρα για αυτό το λόγο

λοιπόν είναι λίγα τα έντυπα, μόνο για την ΚΕΔΕ κυκλοφόρησαν και τα υπόλοιπα θα είναι διαδικτυακά.

Λοιπόν, ο Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης έχουμε διαπιστώσει ότι είναι κάτι το οποίο οι περισσότεροι δεν το γνωρίζουν. Είναι ένας Οργανισμός ο οποίος νόμιζαν όλοι ότι δίνει κάδους, ασχολείται με συγκεκριμένα πράγματα τα οποία τα βλέπεις στην καθημερινότητα. Αλλά ο ρόλος του είναι επιτελικός. Είναι αυτός που επιβλέπει, όπως είπε και ο Γραμματέας, τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης. Θέλουμε λοιπόν να είμαστε ο κόμβος ανάμεσα στην κυβέρνηση, το νομοθετικό κομμάτι, στα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης, στους Δήμους και βεβαίως στην κοινωνία των πολιτών. Όλοι μαζί για να πετύχουμε, πρέπει αυτός ο κόμβος να συντονίσει και να λειτουργήσει μαζί αυτές τις τέσσερις πτυχές, που είναι το θέμα της ανακύκλωσης.

Και βεβαίως, ο στόχος είναι από το 20% που σήμερα αξιοποιείται από τα απορρίμματα και το 80% θάβεται, να πάμε ακριβώς στο αντίθετο. Και μπορούμε να πάμε. Ο Έλληνας προσαρμόζεται. Ο Έλληνας θέλει την ανακύκλωση, θέλει την προστασία του περιβάλλοντος. Και θα το δείτε με τα παιδιά σας, με τους νέους, που σήμερα ο πρώτος στόχος τους είναι αυτός, η προστασία του περιβάλλοντος.

Ο Ελληνικός λοιπόν Οργανισμός Ανακύκλωσης θέλει να βγει, με την ανάθεση που του έκανε το Υπουργείο, το ρόλο του, από την αφάνεια που είχε όλο αυτό το διάστημα, παρ' όλο ένα θετικό έργο που είχε γίνει από τις προηγούμενες Διοικήσεις, και θέλουμε να πολλαπλασιάσουμε τις παρεμβάσεις μας και να δημιουργήσουμε έναν ολοκληρωμένο στρατηγικό σχεδιασμό και μια πολυεπίπεδη επικοινωνία.

Ξέρετε, υπάρχει μία υποχρέωση του ΕΟΑΝ – και την ξέρει ο Μανώλης και την ξέρουν και αρκετοί εδώ Δήμαρχοι – το τέλος πλαστικής σακούλας, το οποίο μαζεύεται και υπάρχει σε έναν κωδικό, πρέπει από εκεί να πάρουμε χρήματα και να

επικοινωνήσουμε την ανακύκλωση. Και αυτό θα γίνει το επόμενο χρονικό διάστημα, με ενέργειες που έχουμε συνεννοηθεί, με τον Υπουργό τον κύριο Σκρέκα και αναμένεται να τις δημοσιοποιήσουμε.

Ο ρόλος τους ΕΟΑΝ παίρνει μια ιδιαίτερη αλλαγή, είναι σε αυτή τη στροφή που γίνεται με το νέο νόμο και είναι προς την κυκλική οικονομία. Και αυτό γιατί; Γιατί όπως θα δείτε και στον οδηγό, από τα επτά υφιστάμενα σήμερα ρεύματα εναλλακτικής διαχείρισης, μέχρι το '25 θα διπλασιαστούν. Θα είναι δεκατέσσερα τα ρεύματα. Θα σας πω σε λίγο ποια είναι τα παρακάτω. Το μέγεθος αυτής της πρόκλησης, που είναι τεράστιο, και θέλω να ξέρετε ότι ο Οργανισμός μας σήμερα είναι υποστελεχωμένος. Είμαστε μόνο 14 άτομα. Πιστεύω τώρα, μετά την ψήφιση του νόμου, με την ενίσχυση, να μπορέσουμε να έχουμε και εξειδικευμένο προσωπικό, για να μπορέσουμε να ανταποκριθούμε.

Ήδη παρουσιάσαμε χθες σε ένα από τα βήματα που κάναμε σύντομα, την ψηφιακή πλατφόρμα Greecycle, από το Greece, η οποία τη βρίσκετε στη διαδίκτυο και απαντάει αμέσως για την εναλλακτική διαχείριση και την κυκλική οικονομία. Είναι το πρώτο βήμα από αυτά τα οποία έχουμε σχεδιάσει.

Προσωπικά, γνωρίζετε όλοι ότι έχω...

Καλώς τον Πρόεδρο. Ο κύριος Παπαστεργίου είναι εδώ, ανάμεσα σε δύο αίθουσες, μία στην κεντρική αίθουσα του Συνεδρίου, μία εδώ, μία στο να ετοιμάσει τα αποτελέσματα του Συνεδρίου που πρέπει σε λίγο να τα ανακοινώσει, όμως είναι σε κάθε βήμα κοντά και είναι εκείνος ο οποίος συνεργαστήκαμε άριστα για να βγει αυτός ο οδηγός για τους Δήμους.

Οι Δήμοι λοιπόν, να το πω και αυτό, ενώ ωραία είναι τα νομοθετήματα που βγαίνουν από τη Βουλή και τα λοιπά, οι Δήμοι αναλαμβάνουν το απαιτητικό έργο της εφαρμογής των νόμων. Οι Δήμοι εφαρμόζουν το νόμο. Ο Μανώλης καλά τα είπε, και ως

Δήμαρχος έπρεπε να εφαρμόσει αυτά που τότε ήταν ψηφισμένα. Αλλά και σήμερα αυτό είναι το θέμα μας.

Τι κάνουμε λοιπόν για να βοηθήσουμε τους Δήμους; Καταρχήν στο νέο νόμο, τα είπε και ο Μανώλης, τα λέω και εγώ, οι Δήμοι καλούνται να συνεισφέρουν. Μέτρα πρόληψης. Για το νόμο αυτό, η πρόληψη είναι το πιο σημαντικό. Προώθηση και επαναχρησιμοποίηση. Να βελτιώσουν την επαναχρησιμοποίηση. Με το πρόγραμμα Life, το προηγούμενο, ο ΕΟΑΝ έχει κάνει στο Ωραιόκαστρο μια Μονάδα Επαναχρησιμοποίησης, μιας που ανέφερες για τη Θεσσαλονίκη, Μανώλη. Το τρίτο είναι να ενισχύσουμε το ποσοστό ανακύκλωσης, που έχουμε όλοι μας την ευθύνη. Το τέταρτο είναι, το είπαμε και πριν, ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών, αλλά και εκείνο που πραγματικά πρέπει όλοι να βάλουμε τα δυνατά μας, είναι γρήγορα να αναπτύξουμε δίκτυα συλλογής βιοαποβλήτων και ανακυκλώσιμων υλικών, εκεί που δεν έχουν αναπτυχθεί.

Οι Δήμοι πρέπει να συμμετάσχουν σε όλα τα υφιστάμενα ρεύματα. Δηλαδή δεν εννοείται ένας Δήμος να μην έχει μία συνεργασία με ένα σύστημα ΑΕΚΚ, δηλαδή αυτό που μαζεύει τα μπάζα, για να μην αναλύσω όλη τη λέξη. Και βεβαίως, πρέπει να ετοιμάζεται για τα νέα διακριτά ρεύματα.

Πώς είναι δυνατόν λοιπόν όλα αυτά να μη γίνουν χωρίς να υπάρχει μία πολύ καλή συνεργασία, και αυτό φιλοδοξούμε να κάνουμε και εγώ και ο κύριος Βρεττάκος και οι συνεργάτες μας, μεταξύ ΕΟΑΝ και Δήμων. Για αυτό λοιπόν βγάλαμε αυτόν τον οδηγό για Δήμους, για τη συλλογή στην πηγή, το οποίο είναι πραγματικά απλοποιημένος ο νόμος 4819 που ψηφίστηκε, μέχρι σήμερα. Και θέλει να το μεταφέρετε και εσείς προς τους πολίτες σας, να ξέρουν τι πρόκειται να γίνει. Ψηφιακά, σας είπα, από αύριο, θα το βάλουμε και από τη σελίδα της ΚΕΔΕ νομίζω, για να το βρίσκουμε πιο εύκολα όλοι μας.

Και προς αυτή την κατεύθυνση λοιπόν, είμαστε εδώ για να βοηθήσουμε. Θέλουμε και ο ΕΟΑΝ και η ΚΕΔΕ να προσπαθήσουμε να αλλάξει ο κόσμος τη στάση ζωής του απέναντι στην ανακύκλωση. Και μόνο έτσι πιστεύουμε ότι θα πάμε καλά.

Λοιπόν, εγώ αυτά ήθελα εισαγωγικά. Όποιος θέλει να απαντήσουμε εδώ σε ερωτήσεις.

Αλλά πριν από όλα, Δήμαρχε, θέλετε να πείτε κάτι εσείς;

Πρώτα ο Πρόεδρος.

**Δ. ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ:** Ευχαριστώ πάρα πολύ τον κύριο Ζέρβα που μου παραχωρεί τη σειρά.

Καλημέρα σε όλες και όλους.

Είναι από τις υποενότητες που έχουν πάρα πολύ κόσμο σήμερα. Και έχουν κόσμο γιατί όντως η ιστορία των απορριμμάτων νομίζω πως θα είναι η ιστορία της ζωής μας από εδώ και πέρα. Γιατί είναι το ίδιο το περιβάλλον και η ζωή μας. Και πλέον, θα πρέπει να κατανοήσουμε...

Γενικέ μου, ευχαριστούμε πάρα πολύ που είσαι δια ζώσης κοντά μας. Ούτως ή άλλως πάντα ήσουν στην Αυτοδιοίκηση και είσαι, δεν φεύγει αυτό νομίζω από μέσα.

Να κατανοήσουμε ότι πλέον η ιστορία του περιβάλλοντος, της κλιματικής κρίσης και της διαχείρισης απορριμμάτων, που αναπόσπαστο κομμάτι αυτής είναι, είναι κάτι το οποίο θα μας συντροφεύει σε κάθε κίνηση που κάνουμε. Δεν νομίζω πως μπορεί να υπάρχει πρωτοβουλία, έργο, το οποίο θα τρέξουμε, στο οποίο δεν θα πρέπει να δούμε τον παράγοντα αυτό.

Εγώ μόνο ένα πράγμα θα ήθελα να πω, ότι το νέο νομοσχέδιο έχει φιλόδοξους στόχους, σε κάποια σημεία είναι γνωστό ότι διαφωνήσαμε και θα πρέπει... πώς μπορούμε να το βελτιώσουμε, αλλά να κινηθούμε και εμείς. Το ένα κομμάτι είναι το τι διεκδικούμε, το άλλο κομμάτι το τι κάνουμε. Και θα πρέπει όντως από εδώ και πέρα να ξεκινήσουμε κάπως. Να ξεκινήσουμε κάνοντας κάποια κτίριά μας, ας πούμε, περιβαλλοντολογικά πιο πράσινα, βάζοντας

τη διαλογή στην πηγή όσο μπορούμε περισσότερο. Επειδή στην Ελλάδα κινούμαστε πάρα πολύ από το παράδειγμα, το δικό μας παράδειγμα πρέπει να δουν οι δημότες για να παραδειγματιστούν και να το πράξουν. Δηλαδή να φτιάξουμε ένα μουσείο το οποίο θα είναι πιστοποιημένο ότι πλέον ακολουθεί όλα τα συστήματα της κυκλικής οικονομίας και της διαλογής στην πηγή. Και ενεργειακά.

Άρα να ξεκινήσουμε κάπως. Μην περιμένουμε την πολύ μεγάλη πρωτοβουλία που θα έρθει από πάνω προς τα κάτω. Παρότι ξέρω πως ο Γενικός κάνει προσπάθειες έτσι ώστε να βοηθηθούμε ακόμη περισσότερο. Να το ξεκινήσουμε εμείς, κάπως. Να αρχίσουμε εμείς οι ίδιοι να εκπαιδεύουμε τους Οργανισμούς μας, τους Δήμους μας. Γιατί θέλει εκπαίδευση το προσωπικό μας. Πρέπει εμείς οι ίδιοι δηλαδή να γίνουμε οι φορείς αυτής της αλλαγής που πρέπει να γίνει.

Τέλος, για να μην είμαι ο μόνος που μιλάω... που θα πρέπει να υπάρξουν ερωτήσεις, να μεταφέρω στον Γενικό, αν και το ξέρει και ξέρω ότι δεν είναι δικό του θέμα, αλλά οφείλουμε να του μεταφέρουμε τη διαφωνία μας για το τέλος ταφής. Ξέρετε ότι με το νομοσχέδιο του Δεκέμβρη, ορθά ψηφίστηκε η απαλλαγή της καταβολής στο τέλος ταφής μέχρι και το 2021. Μέχρι εδώ, καλά. Από την 1/1/22 θεωρητικά οι Δήμοι, οι φορείς διαχείρισης, θα πρέπει να καταθέτουν, να πληρώσουν αυτό το τέλος ταφής. Το οποίο δεν είναι μικρό ποσό.

Η διαφωνία μας ποια είναι; Και την είπαμε και προχθές στην εναρκτήρια ομιλία. Ότι δεν μπορεί να θεωρούνται οι Δήμοι οι υπεύθυνοι ή οι μόνοι υπεύθυνοι ή όλοι οι Δήμοι τέλος πάντων, για την κατάσταση στα απορρίμματα σήμερα. Τα λάθη είναι πολλά, έρχονται από πολύ πιο πίσω και κυρίως δεν αφορούν τους Δήμους, αφορούν στην ατολμία που υπήρξε ή στην αναποφασιστικότητα που υπήρξε στον σχεδιασμό για την ανακύκλωση και τα απορρίμματα στη χώρα. Δεν μπορεί λοιπόν όλη αυτή την κακοδαιμονία του Δημοσίου, την αργοπορία στη δημοπράτηση των έργων, τα

προβλήματα στη δημοπράτηση των έργων, την αλλαγή του νόμου για τα δημόσια έργα, να την πληρώσουν οι Δήμοι και οι δημότες.

Ζητάμε – και παράκληση, αγαπητέ Μανώλη, να το μεταφέρεις και εσύ, όπως θα το μεταφέρουμε και εμείς φυσικά – την αναστολή είσπραξης του τέλους ταφής, τουλάχιστον μέχρι το τέλος αυτής της προγραμματικής περιόδου, 31/12/23. Γιατί; Γιατί μέσα στο ΕΣΠΑ αυτό, τρέχουν πάρα πολλές μονάδες επεξεργασίας. Εκ των πραγμάτων λοιπόν, όσοι όντως κινηθήκαμε ως Δήμοι και εντάξαμε έργα, αυτά τα 2 χρόνια, τα χρειαζόμαστε για να ολοκληρωθούν τα έργα έτσι ώστε να απαλλαγούμε και από το τέλος ταφής. Θεωρώ πως είναι αυτονόητο και δίκαιο να συμβεί αυτό.

Κατά τα άλλα, αυτά τα 2 χρόνια βέβαια δεν έχουμε δικαιολογίες και πρέπει να τρέξουμε μπροστά. Και με τη βοήθεια του Γενικού Γραμματέα και του Υπουργείου και της ΚΕΔΕ και του ΕΟΑΝ φυσικά, δικοί μας άνθρωποι... Χαίρομαι γιατί είμαι ανάμεσα σε δύο Δημάρχους και τον τρίτο, ούτως ή άλλως (...) Δήμαρχο. Αυτό είναι πολύ δυνατό όπλο για να μας καταλάβουν και να προχωρήσουμε μπροστά.

Λοιπόν, καλή αρχή, εξαιρετικός ο οδηγός, πάμε πλέον στην πράξη. Το απαιτεί το περιβάλλον, το απαιτεί η εποχή.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

**N. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Και εσένα να σε συγχαρώ για την οργάνωση ενός άρτιου Συνεδρίου, υψηλού επιπέδου, πραγματικά, μετά από 2 χρόνια, που νομίζω ότι βγάζει πραγματικά την Αυτοδιοίκηση μπροστά, όπως είναι το σύνθημα, σε μια καινούργια εποχή, που πρέπει να παίζει καθοριστικό ρόλο. Και εύχομαι, αυτά που θα διεκδικήσουμε, να πάρουμε τα μεγαλύτερα δυνατά, ώστε του χρόνου στο επόμενο Συνέδριο να πούμε ότι πετύχαμε. Συγχαρητήρια, Δημήτρη και για την οργάνωση.

Δίνω στο Δήμαρχο, τον αγαπητό φίλο, τον κύριο Ζέρβα.

**K. ΖΕΡΒΑΣ:** Νομίζω ότι τον Δημήτρη τον εμπνέει λίγο και η Θεσσαλονίκη.

Λοιπόν, ευχαριστώ πάρα πολύ.

Να συμπληρώσω και εγώ σε όσα έχουν ειπωθεί. Βέβαια όλοι θα συμφωνήσουμε για την ολοκλήρωση των έργων των ΜΕΑ και των ΜΕΒΑ, αλλά ξέρετε πως τις περισσότερες φορές η ολοκλήρωσή τους προφανώς δεν εξαρτάται από την πρόθεση των δικαιούχων, δηλαδή είτε είναι ΦΟΔΣΑ, είτε είναι Δήμοι. Αλλά κυρίως από την ανταπόκριση των υπηρεσιών πολιτείας, που στις περισσότερες φορές βέβαια αστοχούν, καταστρατηγούν, καθυστερούν τιθέμενους χρόνους έκδοσης αδειών και αξιολόγησης των προτάσεων και τελικά αυτή που ειπώθηκε προηγουμένως, η επιβολή του τέλους ταφής, η οριζόντια μάλιστα επιβολή τέλους ταφής, σε όλους τους ΟΤΑ, ανεξαιρέτως αν φέρουν ή όχι αυτοί την ευθύνη, δεν ξέρω αν θα πρέπει να ερευνηθεί και αν θα πρέπει να τεθεί σε μια διαφορετική βάση. Το είπε και ο Δημήτρης προηγουμένως.

Επίσης, εγώ δεν έχω αντιληφθεί γιατί θα πρέπει να επιβάλλονται πρόστιμα για τον υπόλοιπο τομέα, το οποίο θα πρέπει να οδηγείται σε μονάδες ενεργειακής αξιοποίησης, οι οποίες με ευθύνες του κράτους, του ΥΠΕΝ, δεν έχουν κατασκευαστεί.

Ένα ίσως δεύτερο ερώτημα που σχετίζεται, συνδέεται άμεσα μάλλον με το τέλος ταφής, είναι αν οι ΟΤΑ έχουν οποιαδήποτε ευθύνη για την καθυστέρηση στην παροχή αυτών των ολοκληρωμένων υπηρεσιών ανακύκλωσης από τα αρμόδια ΣΣΕΔ, τα Συλλογικά δηλαδή Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης και γιατί θα πρέπει να καταβάλλεται αυτό το πρόστιμο για τα ανακυκλώσιμα, τα οποία καταλήγουν στα σύμμεικτα, με αποτέλεσμα να οδηγούνται τελικά προς ταφή, να γίνεται αυτό το παράλογο logistics, αντιλαμβάνεστε τι εννοώ, όταν η Πολιτεία βέβαια με δική της ευθύνη και μέσω του Οργανισμού, του ΕΟΑΝ, δεν υποχρεούται... δεν υποχρεώνει μάλλον, συγγνώμη, τα συγκεκριμένα συστήματα. Αυτή τη στιγμή έχουμε την ΕΕΑΑ και την Ανταποδοτική Ανακύκλωση, να παρέχουν τα αναγκαία μέσα στους Δήμους.

Και μιας που έφτασα σε αυτό το σημείο, να πω και αυτό που είπα και στην τοποθέτησή μου αρχικά, στην αρχή αυτού του εξαιρετικού Συνεδρίου, δεν ξέρω τι κάνετε εσείς στους δικούς σας τους Δήμους, αλλά εγώ ήδη έχω παραγγείλει και πληρώνω μπλε κάδους.

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Κ. ΖΕΡΒΑΣ:** Ναι. Πάρα πολύ ευχάριστο.

Όπως επίσης παίρνουμε, χρειαζόμαστε, συντηρούμε απορριματοφόρα. Να είναι καλά βέβαια λίγο ο Φιλόδημος, λίγο κάποιο ΕΣΠΑ και έχουμε απορριματοφόρα. Όπως επίσης έχουμε και προσωπικό. Όπως επίσης ανέφερα τι γίνεται με τα ΚΔΑΥ, εγώ δεν ξέρω ποιο είναι το όφελος ενός Δήμου πλην από τη διαφορά στο τονάζ που πηγαίνουμε για υγειονομική ταφή, περιμένουμε την Ανταποδοτική, δεν ξέρω τι θα προκύψει από το «Τρίτης», περιμένει και ο Δήμος Θεσσαλονίκης αυτό το κομμάτι, άρα και ο Δήμος Θεσσαλονίκης, ο οποίος πάει πολύ καλά στο κομμάτι της ανακύκλωσης, πηγαίνει με ουσιαστικά πλέον ίδιους πόρους. Και έχουμε βάλει, Γενικέ μου, τον κόσμο σε μια συγκεκριμένη κουλτούρα, με πολλή προσπάθεια, δεν είναι και τόσο εύκολο να λέμε πάτε στα σχολεία τρεις, τέσσερις, πέντε κάδους. Όλο αυτό σημαίνει μια μεγάλη προσπάθεια, σημαίνει μια επικοινωνία διαρκή, ούτως ώστε να υπάρχει αυτή η καινούργια παιδεία και αυτή η καινούργια κουλτούρα.

Και ένα, βέβαια, επίσης – για να μην καθυστερώ – σημαντικό θέμα, δεν ξέρω πόσο κυκλοφορήσατε στην πόλη μου, θέλω να πιστεύω ότι η καθαριότητα πάει καλά. Εκείνο που είναι μια τραγωδία, είναι τα ογκώδη. Όλο το «Εξοικονομώ» βρίσκεται στις πλατείες και στους κοινόχρηστους χώρους. Φαντάζομαι είναι παντού. Για αυτό κάτι πρέπει να γίνει.

**Δ. ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ:** (εκτός μικροφώνου)

**Κ. ΖΕΡΒΑΣ:** Περιμένω τα σχόλιά σας, αλλά πραγματικά και εγώ έχω αυτό το άγχος, συνέχεια με το κινητό μου. Αυτό είναι κάτι το

οποίο θα πρέπει... Και δεν μπορούν οι Δήμοι ούτε να επιβάλλουν πρόστιμα, πώς μπορούμε να ανιχνεύσουμε όλους αυτούς που παρατάνε το αποτέλεσμα της οποιασδήποτε ανακαίνισης που γίνεται; Που καλά κάνουν και γίνονται, χρήματα είναι, και εγώ μηχανικός είμαι, ξέρω πόσο σημαντικό είναι για την κατασκευή...

**Δ. ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ:** Να πω κάτι, Κωνσταντίνε; Σε μερικές περιπτώσεις, αν ψάξουμε λίγο να δούμε τι άδειες μικρής...

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Κ. ΖΕΡΒΑΣ:** Ναι, εύκολα λέγεται αυτό το πράγμα. Δεν ξέρω με πόσα πρέπει να επιβαρύνω τους εργάτες καθαριότητας, έχουμε κάνει και μια ομάδα ευταξίας, τρέχουν από εδώ, τρέχουν από εκεί, δεν ξέρω πόσο εύκολο είναι αυτό το πράγμα να το κάνεις και όταν βρίσκεται και σε πολύ μεγάλη κλίμακα.

Άρα όλο αυτό θα πρέπει με κάποιο τρόπο και θεσμικά, αλλά ίσως και με κάποιους πόρους, κάποιες συμβάσεις, εγώ σκέφτομαι να προχωρήσω σε κάποιες τέτοιες συμβάσεις, αλλά, ξέρετε, αυτά τα κύματα του «Εξοικονομώ», σημαίνει απίστευτο όγκο ανακυκλώσιμων υλικών, ειδικής κατηγορίας, στους δρόμους και στις πλατείες των πόλεων.

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** Κώστα, πάνω σε αυτό. Είναι πολύ σοβαρό θέμα και με δεδομένο ότι η οικοδομική δραστηριότητα τα επόμενα χρόνια μάλλον θα ανέβει, όπως και η οικονομία, θα το αντιμετωπίσουμε.

Πάμε λοιπόν να δούμε τι θεσμικά εργαλεία έχουμε.

Πρώτον, με τον 4685 οι Δήμοι ενημερώνονται, έχει ζητηθεί πολλές φορές και από το δικό μου το γραφείο, οι περισσότεροι το έχουν κάνει, για τις άδειες είτε μικρής κλίμακας, είτε οικοδομής, απευθείας, σε συνεργασία με την πλατφόρμα του ΤΕΕ e-Άδειες, τι εργασίες γίνονται σε κάθε σπίτι, στην περιοχή. Ένα Excelάκι.

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** Μισό λεπτάκι. Κάποιοι δεν βγάζουν άδειες, το ξέρω, αλλά ας δούμε αυτούς που βγάζουν, που δεν είναι και λίγοι.

Λοιπόν, πάμε. Έχετε κάνει (...) σε αυτό; Γιατί το λέμε τόσο...  
Λοιπόν, ένα.

Δύο. Στον παρόντα νόμο, Δήμαρχε, έχει ο Δήμος τη δυνατότητα, εφόσον βρει – που δεν είναι και τόσο δύσκολο να βρει – ένα, δύο, τρεις, πέντε, δεκαπέντε, από τις άδειες θα βρείτε αρκετούς, να του βάλει ισχυρότατα πρόστιμα.

**ΟΜΙΛΗΤΕΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** Παιδιά, διαβάστε τα αυτά, είναι αυτονόητα. Είναι πολύ ξεκάθαρος ο νόμος. Πολύ ξεκάθαρος είναι ο νόμος.

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** Βρε, Κώστα μου, κάπου όμως πρέπει να ξεκινήσουμε. Γιατί τι θα κάνει; Θα πούμε στην Ελληνική Αστυνομία να πάει να γράφει...

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** Εντάξει τώρα, παιδιά, από εσάς είμαι, τα ξέρω. Μην μου λέτε τώρα... Λέω τρόπους που θα το αντιμετωπίσουμε.

Στα οχήματα μεταφορά τους, τους επιβάλλουμε σηματοδότηση, ούτως ώστε θα ξέρετε αν είναι νόμιμος ο αποδέκτης του κάδου ή όχι. Και GPS στον κάδο για το πού πάει. Και εν πάση περιπτώσει και επειδή δεν κάναμε την τέλεια νομοθέτηση, εδώ είμαστε να ακούσουμε και άλλες τρύπες που χρειάζονται. Μη μου πείτε εμένα για προσωπικό, δεν είμαι ο αρμόδιος.

Εμείς αυτά σκεφτήκαμε, αυτά τα εργαλεία δώσαμε στους Δήμους και τιμωρήστε και κάποιους, αγαπητοί φίλοι. Δεν είναι έτσι. Τιμωρήστε παραδειγματικά κάποιον अपαραδέκτο συμπολίτη ο οποίος τον εξοπλισμό του τον κατεβάζει εν μία νυκτί κάτω.

Γιώργο, μην... Εντάξει, εγώ είπα τι κάναμε. Και λέω ότι αν κάτι μας έχει ξεφύγει και σας βοηθάει, να μας το πείτε.

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Ευχαριστούμε πολύ, Πρόεδρε, ετοίμασε το ψήφισμα.

**Δ. ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ:** (εκτός μικροφώνου)

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Ναι, Πρόεδρε.

**Δ. ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ:** Να το πω να καταγραφεί. Τη μείωση του ΦΠΑ στην ανακύκλωση και στα προϊόντα εκτροπής... καθαριότητας. Θα βοηθήσει πάρα – πάρα πολύ. Να το βγάλουμε και στο ψήφισμα, αν συμφωνούμε. Που βλέπω ότι συμφωνούμε. Ξεκάθαρο.

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Δ. ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ:** (εκτός μικροφώνου)

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Το είπε. Το είπε ο Πρόεδρος. Θα το ετοιμάσουμε.

Λοιπόν, ξεκινάμε.

**Γ. ΚΑΠΕΝΤΖΩΝΗΣ:** Λοιπόν, δυο κουβέντες. Καλημερίζουμε, ευχαριστούμε για την πρωτοβουλία.

Ο Γιώργος ο Καπεντζώνης είμαι, ο Δήμαρχος από τη Δωρίδα και από το Δίκτυο των ΦΟΔΣΑ. Δυο κουβέντες θα πω, κύριε Γενικέ και κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Δήμαρχε, ευχαριστούμε για τη φιλοξενία στην πάρα πολύ όμορφη Θεσσαλονίκη.

Θα πω, κύριε Γενικέ, ένα άσχετο παράδειγμα, για να μπορούμε στην κουβέντα. Τι κάνει η κυβέρνηση. Ανοίγει προσκλήσεις, δίνει προγράμματα, το «Τρίτσης», το Φιλόδημος, το Leader, έρχεται το ΕΣΠΑ... Γενικώς υπάρχει ένας οργασμός, θα πούμε, και όλοι τρέχουμε να εντάξουμε...

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Ένα λεπτό, Δήμαρχε, να σε διακόψω.

Ο χρόνος μας είναι ακριβώς μία ώρα. Καλό είναι όποιοι μιλήσουν... Γιατί έχει άλλη εκδήλωση μετά. Και θα πάρουμε και μισή ώρα από την άλλη εκδήλωση. Άρα λοιπόν όποιοι μιλήσουν, Δήμαρχε, το λέω τώρα στην αρχή, για να μην το πω αργότερα, σύντομα και να μην επαναλαμβανόμαστε.

**Γ. ΚΑΠΕΝΤΖΩΝΗΣ:** Εγώ δεν θα πάρω... ούτε τη μισή ώρα δεν θα χρειαστώ. Εντάξει.

Λέω λοιπόν ότι, λέει το κράτος, φέρτε, πάρτε, βάλτε μελέτες, κάντε προτάσεις και μπειτέ. Μπήκαμε λοιπόν σε μια σειρά όλοι, έχουμε και πλαφόν, γιατί παραμπήκαμε και δεν χωράμε, και μετά τι λέει; Σε τόσο χρόνο δημοπράτησε, θα απενταχθείς. Αυτό κάνει, μας

πιέζει και καλώς το κάνουμε και το αποδεχόμαστε. Όταν παράλληλα όμως, σε Δήμους σαν τη Δωρίδα – θα αναφερθώ σε εμάς – και πάρα πολλούς, δεκάδες, μην πω εκατοντάδες Δήμους, δεν υπάρχει στελέχωση στις Υπηρεσίες για να δημοπρατήσουν αυτά τα έργα, για να τρέξουν αυτά τα έργα και όταν το κράτος μας εγκρίνει δύο μηχανικούς, που αυτούς χρειαζόμαστε, εν μπορείτε να καταλάβετε οι Δήμαρχοι των μεγάλων Δήμων τι σημασία έχουν δύο μόνο μηχανικοί να βρουν οι μικροί Δήμοι. Όταν λοιπόν το κράτος λέει, το Υπουργείο μας – δεν αφορά εσάς, κύριε Γενικέ – ότι αυτούς που σας εγκρίναμε για το '19, για το '20, για το '21, θα τους πάρετε όλους μαζί το '22, ποια χρονοδιαγράμματα θα προλάβουμε εμείς;

Και έρχομαι στο δικό μας. Τώρα που γίνεται μια προσπάθεια τα τελευταία 2 χρόνια, ομολογουμένως είναι πάρα πολύ και σας αφορά προσωπικά και ευχαριστούμε, κύριε Γενικέ, για τη συνδρομή σας, συμμετοχή σας, σε όλη αυτή τη συζήτηση που γίνεται. Τώρα που οι δείκτες θα δείξουν ότι πολλές μονάδες, υπάρχει μια πυκνή, έτσι, διαχείριση των έργων, πολλές μονάδες θα ολοκληρωθούν και θα παραδοθούν σε χρήση το επόμενο διάστημα. Και κάποιες είναι τελειωμένες, κάποιες είναι σε φάση δημοπράτησης... Τώρα που είμαστε σε αυτή τη διαδικασία και προσπαθούμε να πιάσουμε αυτούς τους φιλόδοξους στόχους που λέμε ναι, και οι Δήμοι, και οι ΦΟΔΣΑ, τους πολύ φιλόδοξους στόχους, τώρα πρέπει να πληρώσουμε το πρόστιμο; Και αν θέλετε, και με κάποιες αδικίες, δεν θα επαναλάβω κάτι, σε αυτά που είπαν οι συνάδελφοι και ο Πρόεδρος και όλοι, βάζω το θέμα του 10% του οποίου ούτως ή άλλως εξαιρείται, γιατί να μπαίνει από τώρα το 10%, θα είναι μία διαδικασία η οποία πρέπει να αφαιρεθεί ούτως ή άλλως, αφενός μεν. Αφετέρου θα πρέπει να υπάρξει μία διασφάλιση ανταποδοτικότητας. Μέσω του ΕΟΑΝ, μέσω... Να ξέρουμε ότι αυτό το ποσό, ότι καταβληθεί, θα έρθει όλο στους Δήμους, στην Αυτοδιοίκηση.

Θέλουμε τα εργαλεία, αφού έχουν εγκριθεί τα σχέδια νομίζω από αρχές του έτους; Για τα επιχειρησιακά των συστημάτων. Γιατί δεν τα έχουν πάρει οι Δήμοι ακόμα, να προχωρήσουμε και πιο γρήγορα την ανακύκλωση; Για να αρχίσει να παράγεται αποτέλεσμα. Που ξέρουμε θα παραχθεί αποτέλεσμα.

Και πάω στους ΦΟΔΣΑ. Γιατί, αγαπητοί συνάδελφοι, ειπώθηκε από τον Πρόεδρο ότι έχουμε κάνει ένα Κέντρο Επαναχρησιμοποίησης στο Ωραιόκαστρο, αν κατάλαβα καλά, και το προβάλαμε σήμερα στο Συνέδριο ότι είναι ένα. Σκεφτείτε να κάνουμε όλοι από ένα πόσο θέλουμε. Και τότε θα το κάνουμε. Έχουμε δρόμο μπροστά μας. Προφανώς οι οδηγοί μας βοηθάνε, προφανώς θα υπάρξει βοήθεια, δεν ανησυχούμε. Όμως είναι πολλά πράγματα που πρέπει να γίνουν σε σύντομο διάστημα.

Θα γίνουν μεγάλα έργα, οι μονάδες που θα τελειώσουν. Είμαστε αισιόδοξοι, θα τελειώσουν. Ποιος θα τα δουλέψει αυτά;

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Γ. ΚΑΠΕΝΤΖΩΝΗΣ:** Θα το δούμε, θα το δούμε. Απλά...

Πάμε λοιπόν να το δούμε, να τα φτιάξουμε. Όλοι θέλουμε να το τρέξουμε αυτό.

Τα έργα τα μεγάλα, τα εργοστάσια, ποιος θα τα δουλέψει; Οι ΦΟΔΣΑ. Ούτε οι Δήμοι θα δουλεύουν. Οι ΦΟΔΣΑ. Με ποια στελέχωση, με ποια οργάνωση; Πλέον δεν είναι αίτημα, κύριε Γενικέ, είναι απαίτηση.

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Γ. ΚΑΠΕΝΤΖΩΝΗΣ:** Υπάρχουν, υπάρχουν. Καμία... Όχι, όχι, εντάξει, εγώ το βάζω εκπροσωπώντας τους ΦΟΔΣΑ.

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Γ. ΚΑΠΕΝΤΖΩΝΗΣ:** Αν λοιπόν πάμε να καταργήσουμε τους φορείς που έχουμε φτιάξει, για να λειτουργήσουν τα έργα... Αυτό λέω.

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Γ. ΚΑΠΕΝΤΖΩΝΗΣ:** Όχι, βέβαια. Εντάξει, ωραία.

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Γ. ΚΑΠΕΝΤΖΩΝΗΣ:** Να πω κάτι; Εγώ δεν...

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Γ. ΚΑΠΕΝΤΖΩΝΗΣ:** Έχει τον τρόπο του.

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Γ. ΚΑΠΕΝΤΖΩΝΗΣ:** Προφανώς.

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Γ. ΚΑΠΕΝΤΖΩΝΗΣ:** Το ξέρουμε πολύ καλά και το ξέρουμε πρώτοι εμείς. Το θέμα λοιπόν είναι, από τη στιγμή που υπάρχει ανταποδοτικότητα, γιατί δεν επιτρέπεται και δεν μπορούν οι ΦΟΔΣΑ να στελεχωθούν όπως πρέπει να στελεχωθούν; Να έχουμε τα εργαλεία να τρέξουμε. Δεν θα πω κάτι παραπάνω.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ:** Καλημέρα.

Χαίρομαι πάρα πολύ που μπορώ να εκφράσω την άποψή μου σε αυτή τη συνάντηση και ιδιαίτερα με την παρουσία του Γενικού Γραμματέα, ο οποίος έχει δώσει ένα παράδειγμα ως πρόσωπο, πόσο ρόλο παίζουν τα πρόσωπα στην προώθηση των διαδικασιών. Γιατί όλα τα άλλα είναι κενό γράμμα, οι άνθρωποι δημιουργούν και όχι το πλαίσιο με βάση το οποίο μπορεί κανείς να δημιουργήσει.

Έχω κρατήσει δύο λέξεις, που νομίζω ότι μπορώ να σταθώ σε αυτές σαν βάση, να πω μια σκέψη. Ειπώθηκε ότι για την διαχείριση των απορριμμάτων δεν υπάρχει προσωπικό και φιλόδοξοι στόχοι. Σε αυτά τα δύο θέλω να σταματήσω. Οι στόχοι πράγματι είναι φιλόδοξοι και φαίνεται να υπάρχει ένα πλαίσιο οργάνωσης, για να προχωρήσουμε σε έργα, αλλά σε τι; Σε σύντομο χρόνο. Γιατί αριθμητής είναι το έργο, παρονομαστής είναι ο χρόνος. Και όσο πιο μεγάλος είναι ο χρόνος, τόσο μικραίνει το αποτέλεσμα.

Ένα παράδειγμα που μπορεί να μιμηθεί η περίπτωση της καθαριότητας, αλλά και να επεκταθεί, είναι η πρόβλεψη του τελευταίου νόμου, μιας και δεν έχουμε προσωπικό ή, για να πω και την αλήθεια, μιας και τώρα είμαι στο πέρας της δημοτικής μου

δραστηριότητας, ότι και το προσωπικό που έχουμε, δεν ξέρουμε αν είναι αποτελεσματικό. Αλλά αυτό δεν το λέμε, γιατί μας αρέσει να μην το λέμε. Ας το πούμε μια φορά λοιπόν. Άρα όταν υπάρχει πρόβλημα προσωπικού, να επεκταθεί η πρόβλεψη που έλεγε ότι ο ειδικός συνεργάτης του Δημάρχου, μπορεί να υπογράψει και να θεωρεί ο Δήμαρχος τι όμως; Μόνο την υποβολή των μελετών, αγαπητέ κύριε Γενικό Γραμματέα. Όχι την προώθηση ή την πιστοποίηση ή το αποτέλεσμα του έργου. Και έτσι έχουμε μία μισή πρόβλεψη. Δηλαδή υποβάλεις τη μελέτη, αλλά το μεγάλο πρόβλημα είναι η απορρόφηση. Και αυτό είναι εθνικό ζήτημα.

Άρα πρέπει αυτή η πρόβλεψη να λέει και τα εξής, να συμπληρωθεί και να λέει ότι ως οιονεί συμβολαιογράφος, πώς είναι οι συμβολαιογράφοι που έχουν τη θέση του δημοσίου υπαλλήλου που υπογράφουν με τη νομοθεσία που προβλέπεται για τους δημοσίους υπαλλήλους, άρα να υπάρξει μία έμμεση, οιονεί υποκατάσταση των ειδικών συνεργατών του Δημάρχου, μέχρι την απορρόφηση και την πιστοποίηση του έργου. Είναι τόσο απλό. Ακόμη και αν ακροβατούμε στα όρια της συνταγματικής νομιμότητας, αλλά το αποτέλεσμα μετράει.

Και έρχομαι στο καθαρά θέμα της διαχείρισης των απορριμμάτων και της καθημερινότητας. Οι δύο, οι τρεις Δήμαρχοι είπαν, που μίλησαν, που έκαναν μια παρέμβαση, ότι ποιος θα τα κάνει αυτά, την αστυνόμευση για τα ογκώδη. Που είναι ένα πρόβλημα. Θεωρώ ότι πρέπει να υπάρξει μια νομοθετική πρόβλεψη που να λέει ότι επιτρέπεται, εφόσον δεν υπάρχει προσωπικό ή κρίνεται και τα λοιπά, η ανάθεση υπηρεσιών στην ιδιωτική πρωτοβουλία... Και σας μιλάει ένας σοσιαλιστής, γιατί σοσιαλισμός, κατά τη γνώμη μου, είναι το αποτέλεσμα, δεν είναι ο τρόπος. Ακόμα είμαι σοσιαλιστής και παραμένω και μάλλον θα πεθάνω. Λοιπόν, να προβλεφθεί όμως ότι αυτός ο οποίος θα πάρει το έργο, την εργολαβία, θα αμειφθεί ποσοστιαία από το αποτέλεσμα που θα φέρει στον φορέα.

Ευχαριστώ.

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Λ. ΜΑΛΟΥΤΑΣ:** Καλησπέρα σε όλους.

Ένα τεράστιο θέμα, ένα θέμα που όπως ειπώθηκε νωρίτερα, θέλει συνέδριο για να το συζητήσουμε. Δεν θα αναφερθώ σε ιστορικά στοιχεία, αλλά τώρα μόνο μια ιδιότητα λέω, το ότι είμαι ένας άνθρωπος, από τους παλιότερους αυτοδιοικητικούς εδώ μέσα και 25 χρόνια στην Αυτοδιοίκηση, με τα σκουπίδια. Και επαγγελματικά ακόμα περισσότερο, επειδή είμαι και μηχανικός. Θα προσπαθήσω να βάλω, σεβόμενος το χρόνο, Νίκο, χωρίς να μπω στην ουσία, αλλά να δώσω αφορμή για συζήτηση και για προβληματισμό.

Πρώτον. Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι το καινούργιο νομοθετικό πλαίσιο κινείται στη σωστή κατεύθυνση. Εκεί πρέπει να πάμε, πρέπει να πάμε στη μείωση της παραγωγής αποβλήτων, πρέπει να πάμε στην ανακύκλωση, πρέπει να πάμε στην... με ιδιαίτερο τρόπο τα βιοαπόβλητα, πρέπει να προχωρήσουμε στην κυκλική οικονομία. Καμία απολύτως αμφιβολία σε αυτό. Το ζήτημα είναι να επισημάνουμε εκείνα τα σημεία και να τα κατανοήσουμε και εμείς και η Πολιτεία από την πλευρά της, ώστε να είμαστε περισσότερο αποτελεσματικοί.

Βάζω λοιπόν τον πρώτο αστερίσκο. Η διαχείριση των απορριμμάτων, είτε μας αρέσει, είτε δεν μας αρέσει, μια ζωή στην Αυτοδιοίκηση στην Ελλάδα είναι ανταποδοτική υπηρεσία. Συνάδελφοι, πρέπει να το λέμε και να το ξαναλέμε. Είναι μια ανταποδοτική υπηρεσία και εμείς, η Αυτοδιοίκηση δηλαδή και εμείς που αναλαμβάνουμε να διαχειριστούμε τις τύχες στον τόπο μας, πρέπει να παίρνουμε εκείνες τις αποφάσεις τις οικονομικές, που έχουν συνέπειες στους πολίτες μας. Δύσκολο χρέος. Δύσκολο χρέος, δύσκολη απόφαση, όταν καλούμαστε στους προϋπολογισμούς να προτείνουμε αυξήσεις στους

προϋπολογισμούς. Άρα η μια η διάσταση είναι τι δράσεις κάνουμε και τι πρωτοβουλίες παίρνουμε για να μειώσουμε τα κόστη μας.

Δεύτερον, νομίζω ότι πρέπει να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους. Το: ενεργειακή αξιοποίηση, το είπα, Γενικέ, και σε άλλη μια φάση που ήμασταν πάλι εδώ στη Θεσσαλονίκη, κρύβει πράγματα και συσκοτίζει πράγματα. Δεν είναι ενεργειακή αξιοποίηση, γιατί κάποιος με τον όρο ενεργειακή αξιοποίηση μπορεί να φαντάζεται και έσοδα.

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Λ. ΜΑΛΟΥΤΑΣ:** Εσείς το αντιλαμβάνεστε και εγώ το αντιλαμβάνομαι. Το: ενεργειακή αξιοποίηση πρέπει να το λέμε θερμική επεξεργασία. Γιατί όλα τα απορρίμματα έχουν κόστος. Και σε όσο πιο ψηλό επίπεδο επεξεργασίας πας για να φτάνεις, τόσο μεγαλύτερα είναι τα κόστη. Πρέπει να το κατανοήσουμε όλοι μας και να μην έχουμε... Εγώ το ξέρω και πιθανόν όλοι εδώ μέσα, αλλά υπάρχουν και κάποιοι που δεν το έχουν συνειδητοποιήσει αυτό.

Το τρίτο, τον αστερίσκο που θέλω να βάλω είναι εφαρμογή της νομοθεσίας, Πολύ καλά κάνει η Πολιτεία και ψηφίζει το πλαίσιο, ψηφίζει ποινές και τα λοιπά, προβλέπει ποινές, όμως να βάλω και μια άλλη διάσταση σε σχέση με το τέλος ταφής; Γιατί θεωρούμαστε, η Δυτική Μακεδονία και οι Δυτικομακεδόνες ότι είμαστε από τους ριγμένους σε αυτή την ιστορία. Πότε πρωτομπήκε το τέλος ταφής, Γενικέ; Το τέλος ταφής μπήκε το '12 για να ισχύσει από το '14. Κάθε χρόνο πάει παράταση. Δεν είναι λίγα χρόνια από τότε που θεσμοθετήθηκε για πρώτη φορά. Και πάντα έχουμε υπαρκτές – δεν μπαίνω στην ουσία τώρα – ή πλασματικές δικαιολογίες γιατί πρέπει να πάρουμε παρατάσεις, όπως και φέτος τώρα όπως το πήραμε απόφαση.

Ποιο είναι επομένως το ζήτημα; Το ότι κάποια στιγμή πρέπει να κατανοήσουμε το ότι ναι, υπάρχουν και ποινές. Υπάρχουν και ποινές για κάποιους που δεν συμμορφώνονται. Γιατί οι

Δυτικομακεδόνες, από το 2017 είμαστε απολύτως σύμφωνοι με τη νομοθεσία και όμως δεν έχουμε καμιά επιβράβευση σε αυτό.

Και μια κουβέντα μόνο, γιατί ο Νίκος μου κάνει νόημα να συντομεύω, τα ζητήματα της ανακύκλωσης, του ΕΟΑΝ και των εναλλακτικών συστημάτων διαχείρισης. Τα εναλλακτικά συστήματα, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν είναι για τα πάντα. Το κάθε εναλλακτικό σύστημα έχει τις υποχρεώσεις για τα υλικά τα οποία είναι υποχρεωμένο να διαχειρίζεται. Έχω την τιμή να εκπροσωπώ την ΚΕΔΕ στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΕΑΑ, είμαι ένας από τους τρεις αυτοδιοικητικούς που συμμετέχουμε εκεί και η ΕΕΑΑ, η Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης, είναι υποχρεωμένη να διαχειρίζεται τα υλικά συσκευασίας. Σύμφωνα λοιπόν με τα στοιχεία που αναγνωρίζει και ο ΕΟΑΝ και δίνουμε, η χώρα μας εκπληροί τις υποχρεώσεις της και τους στόχους της απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση στα υλικά συσκευασίας – για αυτά μιλώ μόνο, για αυτά είναι η ΕΕΑΑ – χάρη στις ποσότητες που μαζεύει και παραδίδει η Εταιρεία Ανακύκλωσης.

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Ευχαριστώ πολύ, Δήμαρχε. Είπες και το λόγο αυτό τον οποίο υπάρχει αυτή η διάσταση με την ΕΕΑΑ. Θα πούμε και λίγο παρακάτω κάτι. Ευχαριστώ πολύ.

Ο Δήμαρχος Πατρέων.

**Κ. ΠΕΛΕΤΙΔΗΣ:** Δύο λόγια. Γιατί δεν μπορούμε εδώ πέρα... Σεβόμενοι και το χρόνο.

Το πρώτο, έφυγε ο Δήμαρχος της Θεσσαλονίκης, είναι παράδειγμα προς αποφυγή η απόφασή του. Λέει ότι με ίδιους πόρους θα κάνουμε εμείς την ανακύκλωση. Θα βάλουμε δηλαδή τους πολίτες, οι οποίοι πληρώνουν στις συσκευασίες, έρχεται ο νόμος και τι λέει; Λέει, αυτός ο οποίος θα έχει την ευθύνη, είναι ο παραγωγός των συσκευασιών. Δηλαδή αυτοί οι οποίοι παράγουν τις συσκευασίες. Οι εταιρείες. Οι οποίες έχουν μεταφέρει στο κόστος τους τα χρήματα τα οποία θα τους κοστίζει η συσκευασία, το πληρώνει ο πολίτης όταν αγοράζει τα προϊόντα τους, αυτός πρέπει

να το πάρει και να αναλάβει την ευθύνη του. Εμείς τον απαλλάσσουμε της ευθύνης του, γιατί είμαστε πολύ χαλαροί, ο δημότης που του πλήρωσε και του αγόρασε, για παράδειγμα, τη συσκευασία, θα ξανά πληρώσει για να του τη μαζέψει. Και αυτός τι θα τα κάνει τα χρήματα; Θα τα κάνει εισφοροδιαφυγή. Έτσι δεν λέτε; Δεν λέτε ότι υπάρχει εισφοροδιαφυγή 40% από τους βιομήχανους;

Το δεύτερο είναι οι μπίζνες που γίνονται γύρω από αυτό το θέμα. Δηλαδή εμείς, ας πούμε, δεν μπορούμε να ανεχόμαστε ανταποδοτικές, το ένα, το άλλο, πρεσβευτές να τρέχουν από εδώ, από εκεί και να κάνουν παρεμβάσεις σε ζητήματα εύνοιας επιχειρηματικών ομίλων και το άλλο ζήτημα το οποίο βάζω, έτσι, για να δούμε το τι γίνεται, γιατί δεν είναι το θέμα των σκουπιδιών ένα ουδέτερο θέμα, είναι ένας κύκλος εργασιών εκατομμυρίων των εκατομμυρίων και λέω ότι, τι θα γίνει πάνω σε αυτό το ζήτημα; Η Εταιρεία Ανακύκλωσης σταματά τις συμβάσεις, για παράδειγμα. Για τους δικούς της λόγους. Όπως, για παράδειγμα, με το Δήμο Πατρών και με μερικές δεκάδες. Και θα ακολουθήσουν και οι υπόλοιποι. Θα καθίσουμε κάτω να τα δούμε αυτά τα ζητήματα; Έχουμε πει ότι την επόμενη εβδομάδα θα καθίσουμε να δούμε όλοι οι εμπλεκόμενοι τι γίνεται με αυτό το θέμα. Ένα το κρατούμενο.

Κλείνοντας, λέω ότι δεν πρέπει να πληρώσουν οι πολίτες, πληρώνουν, το θέμα της ανταπόδοσης θα το αναζητήσουμε, δεν θα πληρώνουν συνεχώς αυτοί που είναι η τσέπη τους μεγάλη και προχωράει.

Και κλείνω με το ρόλο που πρέπει να παίζει και ο ΕΟΑΝ. Δηλαδή, ας πούμε, δεν μπορούμε να καθόμαστε και να λέμε... ερχόμαστε, κάνουμε συνέδρια, τα λέμε ωραία και από εκεί και πέρα φεύγουμε. Και τα εργαλεία. Χωρίς εργαλεία κανένας στόχος δεν επιτυγχάνεται. Δεν είναι ότι φταίνε οι Δήμαρχοι και οι Δήμοι για το ότι δεν προχωράει το ζήτημα των σκουπιδιών. Χωρίς εργαλεία τι θα κάνεις; Έχουμε τα εργοστάσια; Δεν τα έχουμε. Γιατί δεν τα έχουμε;

Δήμος Πατρέων. 21 χρόνια. 21 χρόνια όχι από ανεπάρκεια των Δημοτικών Αρχών. Από τον ανταγωνισμό των επιχειρηματιών, των εργολάβων, των μεγαλοεργολάβων, για αυτό και δεν προχωρούσε. Αν ήταν να την πάρει τη δουλειά κάποιος, θα την είχε τελειώσει μέσα σε χρόνο ρεκόρ.

Και το ζήτημα τώρα σε σχέση με την ανταπόδοση, λέμε για... στην ανακύκλωση, κάδους θα έχουμε; Θα πάμε να αγοράσουν οι δημότες πάλι; Κέντρα Διαχείρισης Απορριμμάτων έχουμε; Το προϊόν το οποίο παράγεται, αξιοποιείται; Πηγαίνει και γίνεται επεξεργασία του; Πού γίνεται αυτή η επεξεργασία; Είπε προηγουμένως ο Μανώλης ο Γραφάκος... Συγγνώμη, ο...

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Κ. ΠΕΛΕΤΙΔΗΣ:** Ναι. Ότι, κοιτάξτε, έχουμε το χαρτί. Και τι θα κάνουν; Οι 330 Δήμοι θα τρέχουμε ας πούμε... Το μαζέψαμε το χαρτί. Τι θα το κάνουμε το χαρτί; Ούτε η Εταιρεία Ανακύκλωσης το παίρνει, διότι δεν είναι στις υποχρεώσεις της, δεν είναι συσκευασία, θα καθίσουμε και θα ψάχνουμε εμείς έναν ο οποίος θα το αγοράσει; Υπάρχουν; Έχουμε τέτοιους μηχανισμούς; Θα δημιουργηθεί μία μονάδα πανελλαδικά η οποία θα το διαχειριστεί; Τα υπόλοιπα υλικά πού πάνε;

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Δήμαρχε, για το χαρτί, ο ΕΔΣΝΑ στην Αθήνα, στην Αττική, κάνει ξεχωριστή διαλογή...

**Κ. ΠΕΛΕΤΙΔΗΣ:** Θα σας στείλουμε και τα δικά μας. Θα σας στείλουμε και τα δικά μας. Εμείς θα τα μαζέψουμε...

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Θα πληρώσετε τη μεταφορά όμως.

**Κ. ΠΕΛΕΤΙΔΗΣ:** Λέω εγώ ότι εμείς είμαστε σε θέση να τα μαζέψουμε, αλλά τον κυκεώνα αυτό, δεν ξέρω ας πούμε οι μικρότεροι Δήμοι, είμαστε σε θέση να τα μαζέψουμε, θα τα μαζέψουμε, το ποιος θα τα πάρει και αυτός που θα τα πάρει τι θα τα κάνει. Γιατί οι τιμές πέφτουν, εμείς δεν μπορούμε να μπούμε στο χρηματιστήριο των αξιών γύρω από τα προϊόντα τα οποία έχουμε

στην ανταπόδοση, μεγάλα ζητήματα, κλείνω, γιατί πρέπει να κάνουμε συζήτηση αρκετό χρονικό διάστημα...

**N. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Θα κάνουμε.

**K. ΠΕΛΕΤΙΔΗΣ:** Προσπαθώ να βάλω τα ζητήματα ότι χωρίς εργαλεία θα μένουμε στα λόγια. Διότι αυτή την κουβέντα την κάνουμε δεκαετίες. Ερχόμαστε τα λέμε, φεύγουμε και μετά λέμε θα τιμωρηθεί ο ένοχος. Ποιος είναι ο ένοχος; Ο πολίτης είναι ο ένοχος;

**N. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Δήμαρχε, θα γίνει επόμενο συνέδριο, το είπε ο κύριος Παπαστεργίου, ο Πρόεδρος, σύντομα, μόνο για αυτά τα θέματα. Και το ξέρεις.

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**N. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Ναι, θα απαντήσουμε.

Ελάτε, Δήμαρχε. Ο Δήμαρχος Λάρισας.

Θα κλείσει ο Μανώλης και εγώ μετά.

**A. ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ:** Λοιπόν, πολύ σύντομα, θα πω δυο – τρεις κουβέντες, γιατί πρέπει να πάω στη διπλανή αίθουσα.

Κοιτάξτε να δείτε. Αυτό που φαίνεται από τον συγκεκριμένο νόμο και από όσα γίνονται και εκφέρονται πια, προς τη μεριά της Αυτοδιοίκησης, είναι πραγματική επανάσταση. Αλλάζει τα δεδομένα εντελώς. Για να μπορέσεις να πετύχεις έναν τέτοιο στόχο, πρέπει να έχεις από πίσω φορείς οι οποίοι μπορούν να υλοποιήσουν αυτό το στόχο.

Αυτό που συζητείται σε αυτό το Συνέδριο από χθες, στη διπλανή αίθουσα, είναι οι τεράστιες δυσκολίες που έχουμε στα ζητήματα του προσωπικού, στα ζητήματα των οικονομικών μας, όπου οριακά βγαίνουμε, εγώ χθες στην ομιλία μου είπα ότι 250 Δήμοι είναι στο κόκκινο, δηλαδή δεν βγάζουν τα λειτουργικά τους, άρα δεν μπορούν να διαθέσουν ούτε 1 ευρώ από ίδιους πόρους για να κάνουν οποιαδήποτε επένδυση και δεν θα μιλήσω για τη Λάρισα. Μιλώ γενικότερα, έχοντας μια ευρύτερη γνώση της κατάστασης στην Αυτοδιοίκηση.

Να πω ότι δεν υπάρχει Δημοτική Αστυνομία σε πάρα πολλούς για να πάει να βάλει τα πρόστιμα που είπε ο αγαπητός Μανώλης, ότι, ότι, ότι... και τα λοιπά, και τα λοιπά, αυτά τα ζούμε όλοι οι αυτοδιοικητικοί στο σήμερα. Ποια είναι η λύση; Αν δεν ανοίξουν χρηματοδοτήσεις, αν δεν ανοίξουν όσο γίνεται πιο σύντομα χρηματοδοτήσεις, δεν υπάρχει περίπτωση αυτοί οι μεγαλόπνοοι σχεδιασμοί να μπορέσουν να προχωρήσουν. Είναι ξεκαθαρισμένο. Ούτε καν και για το Δήμο Λαρισαίων, που είναι ένας από τους μεγάλους Δήμους και δόξα τω Θεώ, μέχρι αυτή τη στιγμή πάει καλά, τα καταφέρνει.

Άρα λοιπόν, είτε είναι ΥΜΕΠΕΡΑΑ, είτε είναι ΠΕΠ, είτε είναι ΕΣΠΑ, είτε δεν ξέρω εγώ τι και τα λοιπά, πρέπει όχι αύριο, χτες να έχουν ανοίξει, έτσι ώστε ό,τι έχουμε υποβάλλει προς αυτή την κατεύθυνση, και εμείς με βάση το Τοπικό μας Σχέδιο έχουμε υποβάλλει προτάσεις τέτοιες, να έχουμε τις χρηματοδοτήσεις που απαιτούνται για να κάνουμε βήματα.

Τι συμβαίνει όμως και πού πραγματικά μπορεί να οδηγηθούν τα πράγματα; Αυτή είναι μια πολιτική προσέγγιση, επιτρέψτε μου, που οφείλω να την καταθέσω. Αντικειμενικά έχουμε δυσκολίες. Η Πολιτεία και η κυβέρνηση πιέζει από τη μεριά της για την υλοποίηση του συγκεκριμένου νόμου, εμείς έχουμε τις γνωστές μας αδυναμίες, δεν λύνονται αυτές, δεν ανοίγουν χρηματοδοτήσεις, δεν λύνουμε συνολικά τα ζητήματα, πού οδηγούμαστε; Στην άλλη άποψη ενδεχομένως, που υπαινίχθηκε ο Γενικός πριν. Είναι και ο ιδιωτικός τομέας που μπορεί να μας βοηθήσει.

Θέλω να ξεκαθαρίσω από την πρώτη στιγμή, γιατί θέλω να καταλήξω σε κάτι, είμαι από τους ανθρώπους που προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα. Και ξέρω πάρα πολύ καλά, τον ιδιωτικό τομέα τον έχουμε δίπλα μας, συνεργαζόμαστε. Όσοι βαυκαλίζονται την αυτεπιστασία του 1980, τουλάχιστον οι παλιοί αυτοδιοικητικοί που την έχουμε ζήσει, είναι εξαφανισμένα και να τελειώνουμε με αυτή.

Τι χρειάζεται να κάνουμε; Πρώτον, να αποδεχτούμε ότι ο ιδιωτικός τομέας δεν μπορεί να τα κάνει όλα. Δεν μπορεί να τα κάνει όλα, ξεκάθαρα πράγματα. Δεύτερον, ο ιδιωτικός τομέας έχει μια πορεία αρνητική στην Αυτοδιοίκηση, διότι χρησιμοποίησε εργαλεία με ετεροβαρή στόχο, χρησιμοποίησε τις περιβόητες Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα, που ήταν σαφέστατα σε βάρος της Αυτοδιοίκησης και (...) υπέρ κέρδη του ιδιωτικού τομέα. Και πρέπει τώρα, αν θέλουμε να χρησιμοποιήσουμε ίδια εργαλεία που υπάρχουν μπροστά μας, να έχουμε μια ισορροπία σε αυτό και εν πάση περιπτώσει να αποδεχτούμε ότι μπορεί να συλλειτουργήσουμε ενδεχομένως, αλλά με άλλους όρους από το παρελθόν.

Αυτά είναι πολύ σημαντικά ζητήματα τα οποία απαιτούν ένα πλαίσιο ολόκληρο λειτουργίας μας, για να μπορέσουμε να πάμε στο αύριο.

Εγώ είμαι από τους πρώτους που όταν ξεκίνησα τη θητεία μου το '14, τη δεύτερη θητεία μου, γιατί έχω ξεκινήσει από τη δεκαετία του '80 ακόμη στην Αυτοδιοίκηση, είπα ότι ναι, το άδικο σύστημα των τετραγωνικών πρέπει να τελειώσει και πρέπει να πάμε στο πληρώνεις όσο πετάς. Αυτό, αυτή τη στιγμή, με τα δεδομένα που υπάρχουν στην πόλη μου, δεν ξέρω αν θα ισοσκελίσει τα ανταποδοτικά μου. Δεν ξέρω πού θα βρεθώ. Φοβάμαι ότι το πρώτο βήμα που θα κάνω, θα είναι να ζητήσω αύξηση των τελών για να μπορέσω να το λύσω αυτό.

Αν δεν υπάρξουν λοιπόν συγκροτημένες, ολοκληρωμένες μελέτες που να καταδεικνύουν το βάσιμο αυτού του βήματος, δεν μπορεί η Αυτοδιοίκηση να κάνει βήματα, ας πούμε, στον αέρα, τα οποία ενδεχομένως όλα μεταφέρονται προς τη μεριά, ας πούμε, των συμπολιτών μας, των κατοίκων των περιοχών. Θέλει εξαιρετικά μεγάλη προσοχή, για να μην πω για τα υπόλοιπα, τέλος ταφής και τα λοιπά...

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Ευχαριστώ, Απόστολε. Ευχαριστώ πολύ, Δήμαρχε.

**Α. ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ:** Να είστε καλά. Και εγώ ευχαριστώ πολύ.

Θα αποχωρήσω, επιτρέψτε μου, Γενικέ μου, γιατί πρέπει να πάω στη διπλανή αίθουσα.

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Ναι, πρέπει να πάτε στη αίθουσα.

Και ήθελα εδώ με την αφορμή, όχι για εσάς, για τους υπολοίπους, όποιος μπορεί να πάει και στην έκθεση BEYOND. Είναι δίπλα, να επισκεφτεί τα περίπτερα...

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Μετά.

Ναι.

**Ι. ΣΕΓΚΟΣ:** Καλημέρα, Γενικέ. Καλημέρα, αγαπητέ Νίκο Χιωτάκη.

Δήμαρχος Χερσονήσου, Γιάννης Σέγκος.

Στα όσα ακούστηκαν, δεν θα προσθέσω πολλά. Μία κραυγή αγωνίας, την αντιμετώπισα φέτος. Σας παρακαλώ πάρα πολύ, δείτε τι κάνετε άμεσα με την ανακύκλωση, γιατί ούτε κάδους έχουμε, ούτε απορριματοφόρα, είναι οι κάδοι παραχωρημένοι από εσάς, τα απορριματοφόρα από εσάς, έχουμε τεράστια δυσκολία να εκτελέσουμε την ανακύκλωση, μιλάει Δήμαρχος ενός εκ των πλέον τουριστικών Δήμων της χώρας, που τα έχω πάει πολύ καλά στην αποκομιδή των απορριμμάτων και εκείνο που φωτογραφίζουν είναι η σωρεία των κουτιών και των ανακυκλώσιμων που δεν μπορώ να μαζέψω. Διότι έχω από μηδέν μέχρι δύο αυτοκίνητα κάθε μέρα, είναι διαλυμένα και καταλαβαίνετε ότι δεν υπάρχει και υπηρεσιακός, τη στιγμή που εσείς μας παραχωρείτε κάδους και αυτοκίνητα, που να υπογράψει προμήθεια κάδων μπλε. Ούτε προμήθεια οχήματος, ούτε καν την επισκευή του.

Παρακαλώ πολύ, δείτε τι κάνετε άμεσα, διότι υπάρχει και μία αξιοπρέπεια και βγαίνουμε στα μέσα, όχι για τα απορρίμματα, ακόμη και τα ογκώδη τα μαζεύουμε, και βγαίνουμε στον τάκο για τα ανακυκλώσιμα. Ντροπή. Που οι Ευρωπαίοι τα ανακυκλώσιμα τα έχουν πολύ υψηλά και αποτελεί μεταξύ άλλων, μαζί με τα αδέσποτα, θέμα εθνικής αξιοπρέπειας.

Παρακαλώ πολύ. Ευχαριστώ.

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Ωραία. Δήμαρχε, ήθελα να σας πω ότι ο ΕΟΑΝ δεν είναι αυτός που μοιράζει κάδους και αυτοκίνητα, είναι η Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης, ακούει, είναι εδώ η Ελληνική Εταιρεία Ανακύκλωσης και ακούει όλες τις παρατηρήσεις σας. Αυτό ήθελα να σας πω...

**Ι. ΣΕΓΚΟΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Ναι, ναι. Και ο Γενικός τα ακούει, βεβαίως τα ξέρει ο Γενικός, αλλά τα ακούει και η Ελληνική Εταιρεία που είναι εδώ.

**Γ. ΜΑΧΕΙΜΑΡΗΣ:** Λοιπόν, λέγομαι Μαχειμάρης Γιώργος, είμαι Δήμαρχος της Βόρειας Κέρκυρας και επειδή πέφτει και συναγωνισμός, 30 χρόνια στην Τοπική Αυτοδιοίκηση μάχιμος. Και θα συνεχίσω. Μαχειμάρης και μάχιμος. Διότι πραγματικά είναι έρωτας μεγάλος να διακονείς την Αυτοδιοίκηση.

Είμαι συγκινημένος γιατί δεν έχω χάσει Συνέδριο 30 χρόνια και μετά από μία δύσκολη κατάσταση της χώρας μας και παγκόσμια, γίνεται το Συνέδριο και θερμά συγχαρητήρια στον Πρόεδρό μας, στο Συμβούλιο όλο, αλλά λέω, μου δίνεται και η ευκαιρία, από το ξεχείλισμα της καρδιάς και του μυαλού, να πω, από τον πρώτο Εθνικό Σχεδιασμό, Στρατηγικό, να έχουμε έναν Μανώλη Γραφάκο, αυτό το Στρατηγικό Σχεδιασμό, αυτό το νόμο, γιατί νόμοι υπήρχαν και παλιότερα, να υλοποιείται και άρθρο – άρθρο, εκεί θα γίνει το στοίχημα το μεγάλο, τι μπορούμε και πώς μπορούμε πραγματικά, με ολοκληρωμένη διαχείριση απορριμμάτων, όπως είπαν όλοι οι συνάδελφοι, με κυκλική οικονομία, να δούμε όπως όλη η Ευρώπη, ρεύμα – ρεύμα πού έχουμε αδυναμίες εμείς η Τοπική Αυτοδιοίκηση, γιατί, συνάδελφοι, δεν μπορούμε να τα κάνουμε όλα εμείς, κάπου πρέπει να τα αναθέσουμε, κάπου πρέπει να τα δημοπρατήσουμε, αλλά το μεγάλο στοίχημα όμως είναι η κυκλική οικονομία.

Εμείς, ένας μικρός Δήμος, όπως είπε ο συνάδελφος από το Δήμο Θεσσαλονίκης, πήραμε και το βραβείο, διότι στα 2 χρόνια

λειτουργίας μας, κάναμε 105 γωνίες ανακύκλωσης από μόνοι μας, έχουμε κάνει μεγάλη συγκέντρωση από τα ογκώδη αντικείμενα χωρίς 1 ευρώ, από τα παλιά μηχανήματα που είχαμε, έχουμε φτάσει πάνω από το 18% ανακύκλωση, σας λέω ότι η ανακύκλωση η δική μας και όλα τα ανακυκλώσιμα υλικά που παίρνουμε στο ΚΔΑΥ, είναι 90% – 95% καθαρά. Σας τα έχουμε δηλώσει επανειλημμένα. Αλλά δεν μπορεί να πληρώνουμε όπως τόσοι άλλοι που ο μπλε κάδος είναι γεμάτος σκουπίδια.

Μια πρόταση λοιπόν, κύριε Γραφάκο, σας παρακαλώ ιδιαίτερα. Ο νόμος πραγματικά είναι θεόπνευστος και ειλικρινής απέναντι στην Πολιτεία και στην κοινωνία. Άρθρο – άρθρο όμως, να δούμε. Όπως είπατε προηγουμένως, μαζί με την Εγνατία, διαχείριση αποβλήτων, μπας και δούμε Εγνατία και Ιόνια Οδό. Το ίδιο και την υπόλοιπη Ελλάδα. Και επίσης, κομμάτι – κομμάτι... Να, το μεγάλο πρόβλημα που είπε και ο συνάδελφος από τη Χερσόνησο, τα στρώματα. Χιλιάδες στρώματα. Τι θα τα κάνουμε; Χιλιάδες...

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Γ. ΜΑΧΕΙΜΑΡΗΣ:** Πότε θα πάρουμε. Ναι, ναι.

Χιλιάδες πλαστικά, καρέκλες, τραπέζια και πλαστικές ξαπλώστρες στις παραλίες. Άλλα ογκώδη αντικείμενα τα οποία θέλουν... Επίσης ΚΔΕΥ να γίνει και στους μικρούς Δήμους. Έχουμε ένα φαινόμενο εμείς. Ξεκινήσαμε επαναχρησιμοποίηση σε ένα μικρό Δήμο και τώρα όλοι οι εργαζόμενοι, όλοι οι εργαζόμενοι, ενώ στην αρχή ήταν διστακτικοί, πρώτα πηγαίνανε μόνο κάτι Πακιστανοί, κάτι Αλβανοί και τα λοιπά, φτωχοί άνθρωποι, τώρα όλοι οι εργαζόμενοι πηγαίνουν και παίρνουν, επειδή είναι και μία πάμπλουτη περιοχή η ευρύτερη εκεί βορειοανατολικής Κέρκυρας, με βίλες μεγάλες και τα λοιπά, που κάνουν ανακαίνιση συνεχώς, όλα τα υλικά για το σπίτι τους, όλα τα ρούχα, τα παίρνουν από την επαναχρησιμοποίηση. (...) σημαντικό.

Ευχαριστώ και θερμά συγχαρητήρια και να είναι καλά ο Γραφάκος να προχωράει.

**N. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Καλό το παράδειγμά σας, Δήμαρχε.

Λοιπόν, να μιλήσει ο Δήμαρχος εδώ, πείτε το όνομά σας.

Μετά θα πάμε λίγο πιο πέρα, στον Αντιδήμαρχο Ιωαννίνων. Θα μιλήσουν και άλλοι. Εντάξει, έχουμε ακόμη χρόνο, αρκεί να είναι 5λεπτα, όχι παραπάνω.

**Σ. ΠΕΡΡΑΣ:** Καλημέρα σας. Ευχαριστώ για την ευκαιρία που μου δίνετε να πω δυο λόγια.

Είμαι Αντιδήμαρχος στο Δήμο Λουτρακίου – Περαιχώρας, στην πολύπαθη Πελοπόννησο, είμαι ο Σωτήρης ο Πέρρας.

Έχουμε το μεγάλο πρόβλημα στην Πελοπόννησο, που ακόμη περιμένουμε τρεις μονάδες ΣΜΕΑ – το ξέρει και ο κύριος Γραφάκος – να γίνουν και πιστεύω μέσα σε αυτό το μήνα να δημοπρατηθούν...

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Σ. ΠΕΡΡΑΣ:** Ξεκίνησε... Όχι το εργοστάσιο. Το εργοστάσιο για να είναι έτοιμο θα θέλουμε 2 χρόνια. Ξεκίνησε.

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Σ. ΠΕΡΡΑΣ:** Μακάρι.

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Σ. ΠΕΡΡΑΣ:** Ναι, σωστά. Συμφωνούμε. Τα έχουμε ξαναπεί αυτά.

Και πιστεύω σε αυτό το μήνα μέσα να γίνει και η δημοπράτηση το τοπικό ΣΜΑ. Από ότι μας ενημέρωσε...

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Σ. ΠΕΡΡΑΣ:** Καλά δεν πάμε στο Λουτράκι, γιατί αυτή τη στιγμή εμείς στο Λουτράκι τα πάμε στη χωματερή τα απορρίμματα ακόμα. Και στον εισαγγελέα είμαι κάθε εβδομάδα. Μια το Δασαρχείο, μια η Αστυνομία, μια οι πολίτες, τέλος πάντων θα το ξεπεράσουμε αυτό, κάνουμε αγώνα να το ξεπεράσουμε.

Συμφωνούμε στη διαλογή στην πηγή, έχουμε ξεκινήσει κάνουμε... πιστεύω προσπαθούμε να κάνουμε σοβαρό έργο. Ήδη έχουμε αγοράσει κάδους μόνοι μας μπλε, δεν μπορούσαμε να

κάνουμε τίποτα άλλο. Και πήραμε και ένα απορριματοφόρο. Αλλά αυτή τη διαχείριση, αυτή τη στιγμή έχουμε δύο απορριματοφόρα, αυτή τη διαχείριση μπορούμε να την κάνουμε μόνο για 8 μήνες, που παίρνουμε έκτακτο προσωπικό. Τώρα αυτούς τους 4 μήνες δεν μπορεί να βγάζουμε τα απορριματοφόρα, δεν υπάρχει κανένας.

Έχουμε προχωρήσει σε όλα τα σχολεία ένα πρόγραμμα εδώ και χρόνια, 4 χρόνια διαλογή στην πηγή, στα σχολεία, και το αποτέλεσμα είναι εγώ τα μαζεύω από τα σχολεία τα απορρίμματα. Όχι τα απορρίμματα, τα ανακυκλώσιμα, προσωπικά. Δεν υπάρχει προσωπικό. Εγώ θέλω 12 υπαλλήλους συνοδών απορριματοφόρων την ημέρα και έχω 11. Και κάθε φορά παρακαλώ κάποιον να πάει μόνος του. Εκεί βρισκόμαστε.

Επί χρόνια, από το 2015, έχουμε προσπαθήσει να πάρουμε μια άδεια για ένα πράσινο σημείο, που πιστεύω με την επιλογή που έχω κάνει για το χώρο, είναι και κάποιος χώρος δίπλα και κάνουμε επαναχρησιμοποίηση. Ένα παλιό εργοστάσιο, να μπορέσουμε να κάνουμε επαναχρησιμοποίηση αντικειμένων. Από το 2015 περιμένουμε ακόμη μια χρηματοδότηση. Μόνο έτσι θα λυθεί το πρόβλημα με τα αντικείμενα και τα ογκώδη αντικείμενα. Πρέπει να δώσουμε μια ευκαιρία στους δημότες κάπου να τα πάμε. Μπορεί να τους πούμε απαγορεύεται, μην τα βγάζετε έξω, αλλά και εκεί, ας πούμε, τι θα τα κάνω; Πού θα τα πάω;

**N. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Πράσινα σημεία.

**Σ. ΠΕΡΡΑΣ:** Τα πράσινα είναι πολύ βασικό, όπως στην Ευρώπη.

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Σ. ΠΕΡΡΑΣ:** Το έχουμε στο Υπουργείο αυτή τη στιγμή, έχουμε κάνει την αίτηση για χρηματοδότηση και δέχεται.

**N. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Ευχαριστούμε πολύ, Αντιδήμαρχε.

**Σ. ΠΕΡΡΑΣ:** Ευχαριστώ.

**N. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Ο συνάδελφος από τα Ιωάννινα.

Και μετά θα πάμε Πετρούπολη.

**Ε. ΠΗΧΑΣ:** Ευχαριστώ πολύ.

Είμαι ο Βαγγέλης ο Πήχας, είμαι Αντιδήμαρχος Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Απορριμμάτων στο Δήμο Ιωαννιτών και πρώην Δήμαρχος Παμβώτιδας, την περίοδο που ήμασταν μαζί, με το πάνελ.

Κύριε Γενικέ, ξέρετε, τα έχουμε πει και στα Γιάννενα, εμείς έχουμε το εργοστάσιο, λειτουργεί η μονάδα επεξεργασίας. Το πρόβλημα όμως είναι, όπως όλοι προανέφεραν, με την ανακύκλωση, που κάνουμε titánies προσπάθειες και έχουμε αυξήσει το ποσοστό της ανακύκλωσης, με κίνδυνο, δυστυχώς το ξέρουμε όλοι, τα ΚΔΑΥ δεν λειτουργούν όπως πρέπει.

Όπως είπαν και ο κύριος Ζέρβας και ο κύριος που μίλησε πριν, ότι και εμείς αγοράσαμε κάδους μπλε για την ανακύκλωση, περιμένουμε να αγοράσουμε και ένα απορριμματοφόρο τώρα. Είναι μεγάλος ο Δήμος, το ξέρετε, υπάρχουν πάρα πολλά χωριά που δεν έχουμε καν ούτε έναν κάδο ανακύκλωσης και σε μια περιοδεία που κάναμε με το Δήμαρχο το καλοκαίρι, όλοι μας ζητούσαν κάδους ανακύκλωσης. Λέμε, να πάρουμε να σας δώσουμε. Πώς θα τα μαζέψουμε όμως. Αυτή είναι η μεγάλη γάγγραινα.

Και κλείνοντας, για να η μακρηγορώ, η ΜΕΑ αυτή τη στιγμή στα Γιάννενα, μπορεί να δεχτεί... Σήμερα δεν μπορεί. Υπάρχει από τον σχεδιασμό... Δεν ξέρω αν το ξέρει, δεν είναι και ο Πρόεδρος εδώ. Εάν μας πει το ΚΔΑΥ αύριο... Μου το είπανε. Εάν δεν πάρετε τα υπολείμματα, λέει, δεν μπορώ να σας πάρω άλλα. Μπορούμε να τα πάμε στη ΜΕΑ; Αυτό είναι το ερώτημα.

Ευχαριστώ πολύ.

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** Το είπα πριν αυτό, θα το ξαναπώ όμως στο κλείσιμο.

**Ε. ΠΗΧΑΣ:** Είπατε για τις καινούργιες μονάδες που θα γίνουν.

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** Και οι παλιές, εφόσον χρειάζεται να μετατραπούν για να εξυπηρετούν το νέο μοντέλο... Ας το πούμε τώρα αυτό.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση ρητά – και το ξέρετε, γιατί είστε παλιοί όλοι – έλεγε ότι η χρηματοδότηση των μονάδων θα σταματούσε το

2023. Άρα εκεί τι πρόβλημα θα είχαμε εμείς; Θα είχαμε, ό,τι εκταμιεύαμε το '23, έχει καλώς. Μετά, εμείς. Τα λέω απλά, απλοϊκά. Λοιπόν, αντιλαμβάνεστε. Τους ρυθμούς τους ξέρετε, αντιλαμβάνεστε Περιφέρειες που θα φεύγανε εκτός, με πρώτη και καλύτερη την Αττική. Θα τα έβαζε ο δημόσιος προϋπολογισμός. Πολλά λεφτά.

Αυτή τη στιγμή βρισκόμαστε σε μία συζήτηση, τη μονάδα του αύριο, που θα εξυπηρετεί τις Κοινοτικές Οδηγίες, να την κουβεντιάσουμε, να δούμε πώς θα είναι και αυτή τη μονάδα να τη χρηματοδοτήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτή λοιπόν η μονάδα του αύριο, δεν θα είναι μονάδα εστιασμένη στα σύμμεικτα, όπως οι παλιότερες. Θα είναι μονάδα που θα δέχεται προφανώς προδιαλεγμένα οργανικά, εκ των ουκ άνευ, θα δέχεται ανακυκλώσιμα υλικά, και απαντώ τώρα για τα ΚΔΑΥ. Μα είναι προφανές. Η προσφορά και η ζήτηση δεν θα ισορροπήσουν εάν αυξήσουμε εμείς την παραγωγή, τη συλλογή των ανακυκλώσιμων υλικών, τα ΚΔΑΥ δεν αντέχουν. Άρα εμείς τι πρέπει να κάνουμε; Πρέπει να αυξήσουμε την προσφορά. Άρα να βάλουμε στις μονάδες γραμμή ΚΔΑΥ. Δύο. Θα το έχει.

Και τρία, ενεργειακή αξιοποίηση, θερμική αξιοποίηση, ας την πούμε όπως θέλουμε, αλλά να συνεννοηθούμε ότι αυτός είναι ο όρος.

Εφόσον λοιπόν με την Ευρωπαϊκή Ένωση καταλήξουμε σε αυτό το μοντέλο μονάδας, τότε και θα πετύχουμε τη χρηματοδότηση των μονάδων που από εδώ κα πέρα θα γίνονται με αυτόν τον τρόπο, αλλά και τη μετατροπή των προηγούμενων. Και εδώ προφανώς αφορά και εσάς, και την Κοζάνη, και τις Σέρρες και ενδεχομένως και... και σίγουρα τα Χανιά.

Λοιπόν, νομίζω ότι μέσα στο χρόνο, μέσα στο Νοέμβριο, θα έχουμε καταλήξει σε μια τέτοια συμφωνία.

**N. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Έχω πει για την Πετρούπολη.

Ευχαριστώ πολύ τον Λάζαρο τον Κυρίζογλου, το Δήμαρχο Αμπελοκήπων – Μενεμένης, Αντιπρόεδρο της ΚΕΔΕ και εκ των οργανωτών αυτού του πετυχημένου Συνεδρίου. Και αγαπητό φίλο βέβαια από χρόνια.

Λάζαρε, είμαστε στο σημείο...

**Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ:** Συνεχίστε, συνεχίστε.

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Όπου χρειαστεί, μιλάς στο τέλος.

Απλώς υπενθυμίζω ότι έχουμε μισή ώρα ακόμα.

Λοιπόν, είχα πει Πετρούπολη, ναι. Ο κύριος Βλάχος, ο Δήμαρχος Πετρούπολης.

Και στη συνέχεια έχουμε τέσσερις ακόμα.

Μετά, κύριε Σακούτη τότε, τελευταίος.

**Σ. ΒΛΑΧΟΣ:** Καλημέρα σε όλους.

Κύριε Γραφάκο, συγχαρητήρια για τις προσπάθειες που κάνετε στην κατεύθυνση της ανακύκλωσης και πράγματι αυτό είναι το ζητούμενο στο θέμα των απορριμμάτων.

Αντιπροσωπεύω ένα Δήμο, το Δήμο της Πετρούπολης, που είναι ένας ταχέως αναπτυσσόμενος Δήμος, κοντεύουμε στις 100.000 και σίγουρα τα προβλήματα ανακύκλωσης είναι όπως τα αναφέρουν οι συνάδελφοι, υπάρχει τεράστιο πρόβλημα.

Θυμάμαι κάποτε, μέχρι το 2012, ο Δήμος μας εισέπραττε σχεδόν 100 – 110 χιλιάδες ευρώ ετησίως από την ανακύκλωση, καταργήθηκε αυτό, με την έννοια ότι θα παίρναμε απορριμματοφόρα, κάδους και λοιπά. Αυτό δεν το είδαμε στην πράξη, ας ελπίσουμε ότι τώρα θα διορθωθεί αυτό, με την παρέμβαση που είπατε προηγουμένως ότι θα κάνετε, ώστε η προσφορά και η ζήτηση να είναι σε μια ισόρροπη κατάσταση. Γιατί πράγματι οι Δήμοι πρέπει να λειτουργούν με μια σύμμετρη και ισόρροπη κατάσταση, γιατί αυτή τη στιγμή έχουμε τεράστιο πρόβλημα.

Δεν θα αναφερθώ στο μεγάλο ζήτημα της χωματερής, που όπως χαρακτηριστικά είπα στον Πρωθυπουργό στην πρόσφατη

συνάντηση που είχαμε οι Δήμαρχοι της Δυτικής Αθήνας, αν οι αρχαίοι Αθηναίοι είχαν το Κυλώνειο άγος, εμείς έχουμε το άγος της χωματερής των Άνω Λιοσίων.

Χαίρομαι που θα γίνει μία ειδική συζήτηση για το θέμα των απορριμμάτων και εκεί θα καταθέσουμε τις απόψεις μας, γιατί είναι ένα ζήτημα το οποίο μας αφορά διαχρονικά, είμαστε ο πλέον πληττόμενος Δήμος εκεί και εμείς μετά χαράς θα συμμετέχουμε σε όλα τα προγράμματα τα οποία καταθέτει ο ΕΟΑΝ, ώστε και να συνεισφέρουμε σαν Δήμος, όπως είχαμε συνεισφέρει και στο παρελθόν. Στο παρελθόν, εμείς είμαστε από τους πρώτους Δήμους που πήραμε μπλε κάδους, που κάναμε κομποστοποίηση, με πρωταγωνιστή το Νίκο το Σακούτη, που βρίσκεται εδώ δίπλα μου και δώσαμε ένα παράδειγμα στην Αυτοδιοίκηση, με τις πράξεις, όσον αφορά το θέμα της ανακύκλωσης και της κομποστοποίησης.

Πάγωσε αυτό, γιατί δεν είχαμε καμία ενθάρρυνση από την κεντρική εξουσία, χαίρομαι που εσείς είστε επικεφαλής αυτή τη στιγμή και δίνετε ένα μεγάλο κίνητρο στους Δήμους ώστε να προχωρήσουμε μπροστά.

Αυτά θα ήθελα έτσι επί τροχάδην.

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Ευχαριστώ πολύ, Δήμαρχε.

**Σ. ΒΛΑΧΟΣ:** Να δώσω το λόγο στο συνάδελφό μου, τον κύριο Σακούτη; Επιτρέπεται;

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Να τον δώσουμε λίγο στον Δήμαρχο εδώ, τον κύριο Αποστολάκη.

**Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ:** Σε 2 χρόνια, συνάδελφε, παίρνω σύνταξη μειωμένη. Κλείνω 25 χρόνια, όπως και κάποιοι άλλοι μέσα εδώ.

Γιατί το λέω αυτό; Γιατί σε κάθε Συνέδριο ακούμε τα ίδια και τα ίδια. Έχουμε βαρεθεί, έχουμε κουραστεί. Και το αποτέλεσμα είναι, με το νέο νόμο που όλοι λέτε σωστά γίνεται, σε σωστή βάση και έχει πολλά σωστά, έρχεται το πρόστιμο. Πάτε, κύριε Γενικέ, και επιβάλλετε πρόστιμο και σε αυτούς οι οποίοι τρέξανε, εδώ και 10 χρόνια, να ετοιμαστούν. Όπως ο δικός μας Δήμος. Ξέρετε πολύ

σωστά, έχουμε τα ΧΥΤΑ. Σε λίγο τα ΧΥΤΑ τα δικά μας θα κλείσουν. Ξέρετε, κύριε Γενικέ, γιατί θα κλείσουν, αγαπητοί συνάδελφοι; Γιατί κάποιοι άλλοι Δήμοι δεν είχαν ΧΥΤΑ και μας βρήκαν λίγο εύκολους να πω; Ή το αποφασίζουμε; Του χρόνου ο δικός μας ο ΧΥΤΑ θα κλείσει. Κύριε Γενικέ...

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ:** Κύριε Γενικέ, σας το λέω εγώ που είμαι εκεί, ξέρετε, τέσσερις 4ετίες Δήμαρχος, δεν είμαι χθεσινός. Σε λίγο ο ΧΥΤΑ ο δικός μου, κλείνει. Η Λευκάδα, εδώ ο Μπάμπης, πού θα τα πάει; Ο Αστακός πού θα τα πάει; Θα με καλέσετε μετά εμένα να πάω στα Γιάννενα, Μακεδονία και δεν ξέρω πού αλλού και να πληρώνω 150 € ο τόνος. Ενώ μπορούσαμε με 30. Δεν έχω την ευθύνη εγώ, την ευθύνη την έχει η Πολιτεία. Την είχε και την έχει. Εσείς το αποτέλεσμα είναι, αποφασίζουμε και επιβάλλουμε. Ένα είναι αυτό.

Και ένα δεύτερο.

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ:** Ποιο ύφος;

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ:** Αποφασίζουμε τα απορρίμματα, παράδειγμα της Κέρκυρας, να μεταφερθούν στην 3<sup>η</sup> ΓΕΝ, σε εμάς, έτσι; Εμείς δεν έχουμε χωρητικότητα.

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ:** Προσωρινά; Και τα δικά μας;

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ:** Κύριε Γενικέ, τα δικά μας σε 2 χρόνια θα μας πείτε πού θα τα πάμε;

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ:** Πού;

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Κύριε Δήμαρχε...

**Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ:** Της δικής μου θητείας, κύριε Γραφάκο.

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** Σε παρακαλώ πάρα πολύ.

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Κύριε Δήμαρχε...

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** (...) είναι των Ελλήνων πολιτών. Απλά τα διαχειρίζεστε εσείς. Δεν είναι ο ΧΥΤΑ, το κάνουμε ότι θέλουμε και κλείνουμε τους άλλους. Σας ευχαριστούμε που τα δέχεστε, αλλά δεν θα μπορούσε να ήταν διαφορετικά.

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Κύριε Δήμαρχε, ας...

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** ...(εκτός μικροφώνου)... είστε ο μόνος αυτοδιοικητικός ο οποίος θέτει τέτοια ζητήματα.

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Ας αφήσουμε...

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** ...(εκτός μικροφώνου)... με πολλή χαρά, και ο Δήμαρχος Δωρίδας λέει, φέρτε μας για λίγο χρονικό διάστημα του Αιγίου. Τι θα κάναμε με το Αίγιο δηλαδή; Σας παρακαλώ λοιπόν τώρα...

**Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ:** Κύριε Γραφάκο, κύριε Γενικέ, εμείς πήραμε...

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Κύριε Δήμαρχε, μην έχουμε διάλογο.

**Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ:** Σε παρακαλώ κύριε...

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Όχι, δεν είναι... Λοιπόν, μισό λεπτό.

**Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ:** Ο Γενικός τον κάνει το διάλογο.

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Θα μιλήσεις, αλλά μην προκαλούμε διάλογο. Πες την τοποθέτησή σου.

**Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ:** Δεν είναι κακός ο διάλογος. Δεν μαλώνουμε.

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Μα δεν είναι θέμα να μαλώνουμε...

**Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ:** Δεν μαλώνουμε. Σε παρακαλώ, Νίκο, δεν μαλώνουμε.

Κύριε Γενικέ, εάν δεν γνωρίζουμε εμείς τι χωρητικότητα έχουμε, τότε πρέπει να πάμε στα σπίτια μας. Κακώς είμαστε εδώ. Εμείς... Γιατί είπατε προσωπικά για εμάς, και το Αίγιο ήρθε, και η Αρχαία Ολυμπία ήρθε, και ο Πύργος ήρθε, και η Ανατολική, Δυτική, η Κεντρική Κέρκυρα. Ο μοναδικός που δεν ήρθε, η Κρήτη δεν ήρθε ακόμα, εξωτερικό δεν ξέρουμε.

Το πρόβλημά μας, κύριε Γραφάκο, ξέρετε ποιο είναι; Σας το λέω άλλη μία φορά. Ότι εμείς σε 2 χρόνια και ο Μπάμπης δίπλα, που και αυτός ήρθε σε εμάς και είναι μόνιμος, η Λευκάδα δηλαδή, δεν θα έχουμε πού να πάμε.

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ:** Δεν λύνεται.

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ:** Ωραία, εντάξει.

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Ο Δήμαρχος Αγιάς.

Α, έχεις λίγο ακόμα, Γιώργο; Ναι, έλα.

**Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ:** Έχω. Έχω για την Εταιρεία Ανακύκλωσης, απλώς να συμφωνήσουμε όλοι με το Δήμαρχο Πατρέων, είναι για τα κέρδη των μεγάλων εταιρειών. Και αν δούμε και τον ισολογισμό...

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Δεν είναι έτσι, αλλά δεν θα ανοίξω εγώ...

**Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ:** Αν δούμε λιγάκι τον ισολογισμό, τα λέει όλα. Τον ισολογισμό να δούμε.

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Ο Δήμαρχος Αγιάς.

**Α. ΓΚΟΥΝΤΑΡΑΣ:** Καλησπέρα.

Θα επαναλάβω το πρόβλημα, για να γίνει κατανοητό από την ΕΕΑΑ, το πρόβλημα των μπλε κάδων και των οχημάτων, αυτό συμβαίνει σε όλη την Ελλάδα. Εμείς είχαμε ξεκινήσει πολύ παλιά την ανακύκλωση, ήμασταν ο πρώτος Δήμος στο Νομό της Λάρισας και μάλιστα τα πηγαίναμε τότε στο ΚΔΑΥ της Κατερίνης. Δεν ξέρω τι θα γίνει, αλλά θέλουμε γρήγορες απαντήσεις. Πραγματικά, όπως το είπε και ο Δήμαρχος Χερσονήσου, όταν πήγαμε αρκετά καλά με τα υπόλοιπα απορρίμματα, είχαμε τρομερό πρόβλημα με τα ανακυκλώσιμα.

Τέλος ταφής. Δεν φταίνει οι Δήμοι. Θυμίζω, ξέρεις Μανώλη, ότι ενώ είχαμε κάνει έναν σχεδιασμό με την προηγούμενη κυβέρνηση, με την προ-προηγούμενη κυβέρνηση, άλλαξε με την προηγούμενη κυβέρνηση ο Εθνικός Σχεδιασμός, με αποτέλεσμα να αλλάξουν και οι Περιφερειακοί Σχεδιασμοί και τώρα έχουμε ένα νόμο που νομίζω

ότι μπορούμε βήμα – βήμα να τον υλοποιήσουμε, αλλά σίγουρα χρειάζεται χρόνος. Άρα αυτόν τον χρόνο δεν μπορούν να τον πληρώσουν οι δημότες, γιατί τα πρόστιμα ταφής, αν τα μετατρέψουμε σε έναν πολλαπλασιασμό με τα απορρίμματα που διαχειριζόμαστε, είναι απίστευτα νούμερα.

Για το πράσινο ρεύμα. Νίκο, δεν υπάρχουν αποδέκτες. Δεν ξέρω αν υπάρχουν στην Αθήνα ή στη Θεσσαλονίκη. Στη Θεσσαλία, παράδειγμα, δεν υπάρχει αποδέκτης για να πάμε βιοαποδομήσιμα. Και σε αυτό έρχεται και η μεγάλη καθυστέρηση των πράσινων σημείων και των γωνιών ανακύκλωσης. Έχουμε υποβάλλει οι περισσότεροι Δήμοι νομίζω, είτε στα ΠΕΠ είτε στον «Τρίτη» αιτήματα και για πράσινα σημεία και για γωνιές ανακύκλωσης και έχουμε, νομίζω τώρα, αν δεν κάνω λάθος, στο ΠΕΠ πρέπει να περνάμε τα 2 χρόνια που δεν έχει γίνει αξιολόγηση.

Και τέλος, θέλω να θέσω ένα πάρα πολύ σοβαρό ζήτημα που θεωρώ ότι δημιουργεί πρόβλημα και ταλανίζει όλους τους συναδέλφους. Όπου υπάρχει ανεξέλεγκτη χωματερή, όπου πάει και πετάξει ο καθένας οτιδήποτε, είτε είναι μπάζα, είτε είναι στρώματα, είτε είναι πράσινα, τραβούν τους Δημάρχους. Για ποιο λόγο; Έχουμε εμείς αρμοδιότητα, παράδειγμα, στις εκβολές των ποταμών ή στις παραρεμάτιες περιοχές; Είναι δικιά μας αρμοδιότητα τα ρέματα; Δεν είναι. Εμείς πάμε κατηγορούμενοι.

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Α. ΓΚΟΥΝΤΑΡΑΣ:** Ναι, Λάζαρε, έτσι ακριβώς είναι. Πάμε εμείς κατηγορούμενοι.

Δεύτερον. Έχουμε εμείς καμιά αρμοδιότητα σε ιδιοκτησίες της Κτηματικής Υπηρεσίας του Δημοσίου; Εμείς πάμε κατηγορούμενοι. Προχθές πήγα κατηγορούμενος και για ιδιωτικό οικόπεδο. Άρα οι ελεγκτές περιβάλλοντος, που ελέγχονται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, πριν καταθέσουν στους εισαγγελείς, είναι καλό να βλέπουν αυτά τα πράγματα μαζί με τους Δήμους. Όπου πραγματικά είναι δικιά μας ιδιοκτησία, άσχετα αν δεν τα πετάμε εμείς, και αυτό

συνδυαστικά, επαναλαμβάνω πάλι, με τα πράσινα σημεία και τις γωνιές, ναι να λογοδοτήσουμε, αλλά δεν μπορούμε να τρέχουμε στα δικαστήρια και για ιδιωτικά οικόπεδα.

Και θέλω να κλείσω με το εξής. Τα προηγούμενα 10 περίπου χρόνια διαχειρίστηκα τα θέματα του ΦΟΔΣΑ της Λάρισας και το έχω δηλώσει και άλλη φορά, θα το δηλώσω και σήμερα, χωρίς Γραφάκο και Αγοραστό να ξέρετε ότι δεν θα είχαμε σήμερα ούτε καν τελειώσει τη μελέτη. Βρισκόμαστε ένα βήμα πριν την ένταξη της ΜΕΑ και για ακόμη μια φορά, Μανώλη, θέλω να σε ευχαριστήσω πραγματικά, διότι δεν έχω ξαναδεί άνθρωπο να προσεγγίζει τόσο κοντά τα ζητήματα στην Περιφέρεια. Δεν το έχω ξαναδεί και σε ευχαριστούμε

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Ευχαριστώ πολύ, Δήμαρχε.

Μανώλη, η αναγνώρισή σου είναι καθολική.

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Λοιπόν, ο Δήμαρχος Λευκάδας, στη συνέχεια ο Δήμαρχος Αμπελοκήπων – Μενεμένης, ο Αντιδήμαρχος Βριλησσιών και κλείνει ο κύριος Γραφάκος. Και ο κύριος Σακούτης, πριν τον κύριο Γραφάκο.

**Χ. ΚΑΛΟΣ:** Καλησπέρα και από εμένα, Δήμαρχος Λευκάδας, Χαράλαμπος Καλός.

Πρώτα από όλα πρέπει να δώσω συγχαρητήρια και στην ΚΕΔΕ για την ημερίδα τη σημερινή, είναι δεδομένο ότι το θέμα της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων είναι τεράστιο, είναι το νούμερο ένα θέμα που απασχολεί όλους μας, ανεξάρτητα σε τι επίπεδο, σε τι στάδιο βρισκόμαστε και για αυτό χαίρομαι που ακούω ότι θα είναι και ένα θέμα ουσιαστικά ενός συνεδρίου, προφανώς και με την παρουσία της Πολιτείας.

Με τον Μανώλη το Γραφάκο γνωριστήκαμε τα τελευταία δύομιση χρόνια, σίγουρα έχει βοηθήσει πολύ το Δήμο Λευκάδας για το τεράστιο πρόβλημα το οποίο αντιμετώπιζε και συνέδραμε πολύ στην επίλυσή του, με την αρωγή – το τονίζω – του Δημάρχου Ακτίου

– Βόνιτσας, του Γιώργου του Αποστολάκη, πλην όμως θα πω, αγαπητέ Γενικέ, ότι υπάρχει θέμα, το οποίο όντως πρέπει να το δούμε, σε έναν μεσοπρόθεσμο σχεδιασμό.

Ξεκινάω λοιπόν την τοποθέτησή μου σχετικά με το τέλος ταφής. Επειδή εδώ μέσα είμαστε όλοι αυτοδιοικητικοί, ανεξάρτητα τι εμπειρία έχουμε, μην παραγνωρίζουμε ότι είναι ανταποδοτικό. Άρα θα επιβαρύνει τον κωδικό 20 και ας μην ξεχνάμε τον τυφώνα που έρχεται με το ενεργειακό κόστος. Είναι δημοτικός οδοφωτισμός, μαζί με την καθαριότητα, ας αναλογιστούμε όλοι τι μας περιμένει. Άρα είναι υποχρεωτικό, Γενικέ, να πάρει μία ακόμη αναβολή μέχρι το τέλος του '23 το τέλος ταφής, τη στιγμή που γνωρίζεις – και το είπες και εσύ πολύ καλά – ότι είναι μια σειρά Δήμων σε εξέλιξη οι διαγωνιστικές διαδικασίες.

Συνάδελφοι, 2 χρόνια ταλαιπωρούμαι, γιατί έχουμε ένα κοινό εργοστάσιο μαζί με το Δήμο Ακτίου – Βόνιτσας και εδώ κάνουμε πράξη τη συνέργεια και τη συνεργασία μεταξύ Δήμων, αλλού το εργοστάσιο, αλλού ο ΧΥΤΥ, τέλος πάντων δεν έχει σημασία αυτό, ταλαιπωρούμαστε 2 χρόνια από τον ανταγωνισμό, θεμιτό ή αθέμιτο, αθέμιτο ουδόλως με απασχολεί, μεταξύ των εταιρειών. 2 χρόνια ενστάσεις, κόντρα ενστάσεις, ξανά κόντρα ενστάσεις, ξανά ΑΕΠ, ξανά Διοικητικό Εφετείο, ξανά αιτήσεις αναστολής, αιτήσεις ακύρωσης, 2 χρόνια.

Άρα από τη στιγμή που Δήμοι είναι – και σίγουρα δεν είμαι ο μόνος – σε τέτοιο δρόμο, είναι άδικο θα πω, αγαπητέ Μανώλη, να επιφορτιστούν και με το τέλος ταφής. Άρα, οριζόντια θα πω εγώ όμως, αναστολή του τέλους αυτού μέχρι τέλος του '23.

Θέλουμε σίγουρα τη βοήθειά σας στο πληρώνω όσο πετάω. Και το λέω αυτό γιατί; Προφανώς είναι άδικο το ανά τετραγωνικά και ειδικά πολύ πιο άδικο σε τουριστικούς Δήμους, άκουσα και το Δήμο Χερσονήσου και όχι μόνο, όταν τους χειμωνακτικούς μήνες που είμαστε μόνο οι Λευκαδίτες, συλλέγουμε 30 με 35 τόνους την ημέρα. Το καλοκαίρι, με την τεράστια ανάπτυξη, την τουριστική

ανάπτυξη, συλλέγουμε 140 με 150 τόνους την ημέρα. Δηλαδή βλέπουμε ότι τετραπλασιάζονται, για να μην πω πενταπλασιάζονται, τα απορρίμματα τα οποία συλλέγουμε. Άρα είναι άδικο εγώ ως Δήμαρχος, όσο είμαι, να το επιμερίσω στους δημότες με τα τετραγωνικά τους. Άρα θέλουμε τη βοήθεια του Υπουργείου εκεί, να δει τη μεγάλη μεταβολή των απορριμμάτων στους τουριστικούς Δήμους, έτσι ώστε να είναι πιο δίκαιο το σύστημα. Τώρα αν βγαίνει η εξίσωση, που είπε και ο συνάδελφος της Λάρισας, πρέπει να το δούμε.

Είπαμε κάτι για τα εργοστάσια και ότι πλέον για τις χρηματοδοτήσεις θα πρέπει να έχει και ανάκτηση ανακυκλώσιμων υλικών. Αγαπητέ Μανώλη, την Τετάρτη, πριν ξεκινήσω να έρθω στην Κέρκυρα, είχαμε τη συζήτηση για τον ΠΕΣΔΑ των Ιονίων Νήσων. Τα δύο από τα τέσσερα εργοστάσια που δημοπρατούνται, δεν έχουν τέτοια ρεύματα. Ευτυχώς η Λευκάδα το έχει, περιμένουμε από το ΥΜΕΠΕΡΑΑ την έγκριση...

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Χ. ΚΑΛΟΣ:** Η προσαρμογή τους. Έτσι. Δηλαδή μόνο της Λευκάδας και της Ζακύνθου έχει, περιμένουμε από το ΥΜΕΠΕΡΑΑ την έγκριση των ΥΓΟΣ, αλλά η Κέρκυρα και η Κεφαλονιά δεν έχει. Το αναφέρω αυτό.

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Χ. ΚΑΛΟΣ:** Ρεύματα ανάκτησης ανακυκλώσιμων. Εκεί ακριβώς το θέμα της προαίρεσης είναι.

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Χ. ΚΑΛΟΣ:** Της Κεφαλονιάς, όχι της Κέρκυρας. Αυτό ειπώθηκε με την JASPERS. Δείτε το όμως, είναι δικό σας θέμα.

Για το θέμα των κάδων, τι να σας πω τώρα; Ότι παρακαλάει όλος ο κόσμος, Δήμαρχε φέρε μου έναν μπλε κάδο; Άρα λέμε να αλλάξουμε τη νοοτροπία του κόσμου και το 1/3 της Λευκάδας, να πω για το Πόρτο Κατσίκι, που είναι νούμερο 1 παραλία στην

Ελλάδα, που δεν μπορώ να βάλω; Δεν έχω απορριμματοφόρο και δεν έχω μπλε κάδους;

Τώρα, σε ότι αφορά, αγαπητέ κύριε Χιωτάκη, ως ΕΟΑΝ, ειπώθηκε από πάρα πολλούς συναδέλφους για την εν υπνώσει ή εν αναστολή της ανακύκλωσης, με τα επιχειρησιακά σχέδια, ας μην τα αναλύσουμε τώρα, με τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης, ας μην τα αναλύσουμε τώρα, ξεκαθαρίστε τα, να καταλάβουμε και εμείς πώς θα πορευτούμε.

Και κλείνοντας, με τα δίκτυα συλλογής βιοαποβλήτων, να βάλουμε μπλε κάδους. Πού να τα πάω μετά; Καφέ. Συγγνώμη, καφέ κάδους. Πού να τα πάω μετά; Θέλουμε κάτι, ένα ενδιάμεσο στάδιο μέχρι να γίνει η ΜΕΒΑ η δικιά μας.

Ευχαριστώ. Για τους αποδέκτες προφανώς. Ευχαριστώ πολύ.

**N. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Ο Λάζαρος ο Κυρίζογλου.

**Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ:** Καταρχήν να σας ευχαριστήσουμε για το έργο το οποίο επιτελείτε. Αυξήθηκαν, κύριε Γραφάκο, όντως οι ρυθμοί προχωρήσεως. Αυξήθηκαν. Εγώ, ξέρετε, εύκολα δεν παινεύω.

**N. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Πρώτη φορά σε ακούω.

**Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ:** Ναι.

Όμως, οφείλουμε να αποδεχθούμε όλοι εδώ ότι σε σχέση με την ευρωπαϊκή πραγματικότητα απέχουμε παρασάγγας. Χωρίς ευθύνη δική σας βέβαια. Και δεν μιλάω προσωπικά τώρα, μιλάω θεσμικά. Ξεκάθαρα. Εν έτει 2021 στην πατρίδα μας στην Ελλάδα, θάβουμε τα σκουπίδια στα σπλάχνα της μαμάς γης, με ΧΥΤΑ. Και αν υπάρχουν ΧΥΤΑ. Παντού. Στο 100% των ΟΤΑ. Γιατί έχουμε και...

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ:** Ναι.

Το άλλο που θέλω να πω είναι ότι το τέλος ταφής, το οποίο θεσμοθετήθηκε το 2011 για να ισχύσει το 2014 και ανεστάλη η εφαρμογή αυτού πολλές φορές μέχρι σήμερα, δεν θα γίνει και κανένα μεγάλο κακό αν ανασταλεί μέχρι το '23. Δεν ακούσαμε εμείς από την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εσωτερικών πώς θα

αναπληρωθεί η απώλεια πόρων, η επιβάρυνση η οικονομική την οποία θα υποστούμε και η αιμορραγία εξαιτίας της αύξησης του ενεργειακού κόστους, ΔΕΗ και τα λοιπά. Δεν ακούσαμε τίποτα.

Σε ότι αφορά τους ΚΑΠ, η σοδειά του Συνεδρίου δεν ήταν και ικανοποιητική. Το ικανοποιητικό είναι ότι δεν θα μειωθούν οπωσδήποτε και θα υπάρχει μια μικρή, έτσι, πενιχρή αύξηση. Αλλά δεν είναι αυτά τα ζητούμενα στο διεκδικητικό πλαίσιο, διαχρονικά μιλάω, και όχι μόνο με τη σημερινή κυβέρνηση, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Στη Χαλκιδική, για να μη μιλάμε αόριστα και γενικά γίνεται αυτό... στη Χαλκιδική δεν γίνεται ανακύκλωση. Και από τη Χαλκιδική περνάνε το καλοκαίρι και χρησιμοποιούν τις καφετέριες, τις κατοικίες τους, τα ξενοδοχεία και τα λοιπά, τις παραλίες, περισσότερο από 2,5 εκατομμύρια άνθρωποι. Και συντελείται ένα οικολογικό έγκλημα. Όλα μαζί τα σκουπίδια, ανακυκλώσιμα και μη ανακυκλώσιμα. Σύμμεικτα.

Σταματώ εδώ, γιατί σε ένα τέτοιο ακροατήριο και με εσάς εδώ παρόντες, δεν χρειάζεται να πω περισσότερα. Δεν χρειάζεται.

Κλείνω, λέγοντας το εξής. Και πάλι δεν αφορά εσάς αυτό. Αυτό απευθύνεται και στον ίδιο τον Πρωθυπουργό που το θέσαμε και θα το ξανά θέσουμε και στο σύνολο των κομμάτων. Δεν γίνεται έτσι στην Ευρώπη. Εμείς στην Ελλάδα το κάνουμε αλλιώς. Αυτό το κεντρικό κράτος στυλώνει τα πόδια και δεν θέλει να εκχωρεί αρμοδιότητες. Δεν γίνεται έτσι. Δεν έχει καμία δουλειά, καμιά Περιφέρεια της χώρας να αναμειγνύεται στο ζήτημα των απορριμμάτων. Αν αυτό συμβαίνει τώρα μόνο στην Αττική, στα νησιά του Νοτίου Αιγαίου, το καταλαβαίνω, έχει ιδιαιτερότητες και τα λοιπά, το θέλουν οι ίδιοι οι Δήμοι, στην Αττική όμως δεν το θέλουν οι Δήμοι αυτό. Και παρά ταύτα τι γίνεται εκεί; Από πού και ως πού η Περιφέρεια; Δηλαδή οι Δήμοι μαζεύουν τα σκουπίδια, η Περιφέρεια και το κράτος διαχειρίζονται όλη την ιστορία. Δεν γίνεται

αυτό. Στον Α΄ Βαθμό. Πού γίνεται αυτό που λέω; Παντού, σε όλες τις χώρες της Ευρώπης που πήγαμε.

**N. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Μην ανοίγεις άλλη κουβέντα, Λάζαρε.

**Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ:** Και κλείνω λέγοντας ότι εμείς θα εμμένουμε, κύριε Γραφάκο, χωρίς αυτό να έχει να κάνει με εσάς προσωπικά, γιατί ξέρω ότι δεν είναι δικό σας θέμα αυτό, εσείς διαχειρίζεστε με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία κάποια ζητήματα και τα προχωράτε. Και τα προχωράτε καλά, σας το είπα. Όμως το καλό έχει έναν εχθρό, το καλύτερο. Θα πρέπει να περιέλθει στον Α΄ Βαθμό. Και τότε να μας ρίχνετε ευθύνες και για τα πρόστιμα και για όλα. Δεν μπορεί εμείς να δεχόμαστε πρόστιμα και ευθύνες γιατί καθυστέρησαν να γίνουν οι ΜΕΑ, γιατί καθυστέρησε το ένα και το άλλο.

Καταλάβετε νομίζω τι θέλω να πω και ευχαριστώ που με ακούσατε.

**N. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Και εγώ ευχαριστώ.

Έλα, η ώρα σας. Αλλά όχι παραπάνω από 3 λεπτά. Πρέπει να προλάβουμε, πρέπει να προλάβει και μια υποχρέωση που έχει ο Μανώλης.

**A. ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ:** Περισσότερο από όσο ήλπιζα είναι τα 3 λεπτά, Νίκο.

Λάζαρε, ήθελα να πω ότι, όπως γράψαμε και στη θέση μας, και οι μονάδες επεξεργασίας που μπαίνουν μέσα, και ενεργειακές, σε όλη την Ελλάδα, δεν μπορεί να είναι με μόνο την υπογραφή του Υπουργού. Είναι μέσα στο γενικότερο πλαίσιο που είπες, πράγματι, αλλά το λέω επειδή είναι κάτι καινούργιο αυτό σιγά – σιγά.

Λοιπόν, εγώ να προσπαθήσω μέσα στον ελάχιστο χρόνο να πω δύο – τρία πράγματα από την πλευρά μου και από όσα παρακολούθησα και σήμερα και συνολικά για το θέμα.

Έρχεται σήμερα ο Γενικός, που τον καλωσορίζουμε, με ένα πλαίσιο νομοθετικό καινούργιο, να παρουσιαστεί, να το μάθουν οι Δήμοι, αυτό φυσικά είναι καλό, και με ένα νομοθετικό πλαίσιο με

αρκετά, πολλά καλά στοιχεία στις γραμμές του. Βέβαια και με σημαντικές διαφωνίες της ΚΕΔΕ, που τις εκφράσαμε και στη θέση μας στο Κοινοβούλιο και σε ορισμένα μέρη ένα πολύ μικρό τμήμα έγινε δεκτό, αυτό που ανέφερα πριν είναι στα ζητούμενα και για την πορεία να δούμε, γιατί θα έχει και μεγάλη σημασία για να μπορέσουν να γίνουν μονάδες επεξεργασίας ενεργειακής. Να είναι μέσα οι Δήμοι σε αυτό το θέμα. Αλλιώς πιστεύω ότι θα είναι και ακόμα πιο δύσκολη η υλοποίηση.

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Α. ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ:** Ενημερώστε.

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Α. ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ:** Τον έχω διαβάσει το νόμο.

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Α. ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ:** Οι μονάδες ενεργειακής αξιοποίησης δεν ήταν απόφαση Υπουργού;

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Α. ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ:** Μα τι λέτε; Μα αυτό είναι το σημαντικότερο θέμα.

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Α. ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ:** Ναι, Μανώλη.

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Α. ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ:** Δεν θα έχει γνωμοδοτικό ρόλο το Συμβούλιο;

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Βεβαίως. Εφόσον...

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Ο νόμος λέει, εφόσον δεν καταλήξουν, τότε βγάζει ο Υπουργός απόφαση.

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** Σας παρακαλώ πολύ. Δεν είναι έτσι όπως τα λέτε.

**Α. ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ:** Νίκο, όχι, δεν λέει αυτό. Να το συζητήσουμε. Αλλά πάμε παρακάτω. Να το διαβάσουμε.

Έρχονται εδώ ορισμένοι Δήμοι σήμερα, πολλοί Δήμοι και θέτουν το πρόβλημα... Δηλαδή, της ανακύκλωσης. Έχουμε ένα νομοθετικό πλαίσιο θεωρητικό αυτή τη στιγμή και έχουμε μια

πραγματικότητα. Στην πραγματικότητα – και νομίζω εδώ θα συμφωνήσουμε όλοι, ακόμα και αν έχουμε διαφωνίες σε άλλα θέματα, η πραγματικότητα δείχνει ότι οπισθοδρομούμε συνέχεια. Ενώ στο θεωρητικό πλαίσιο προσπαθούμε να εναρμονιζόμαστε με το διεθνές πλαίσιο, με τα ευρωπαϊκά δεδομένα, η πραγματικότητα δείχνει ότι, για παράδειγμα, στην ανακύκλωση συσκευασιών πάμε όλο και πιο πίσω. Ο Δήμος Πατρέων, ο Δήμος Λάρισας, ο Δήμος Αγιάς, πολλοί Δήμοι που ακούσαμε, ο Δήμος της Θεσσαλονίκης, ο Δήμαρχος ο κύριος Ζέρβας, είπε πόσο άσχημα είναι τα πράγματα. Και έχουν φτάσει οι Δήμοι να πληρώνουν απορριμματοφόρα, μπλε κάδους, συντηρήσεις... Έχει πέσει το σύστημα.

Και από την άλλη, εδώ είναι το Υπουργείο, εδώ είναι οι ελεγκτικοί μηχανισμοί του Υπουργείου και ο ΕΟΑΝ που υπογράφει το επιχειρησιακό των συστημάτων, και έχουμε και την επιθετικότητα την καινούργια απέναντι στην ΕΕΑΑ της Ανταποδοτικής Ανακύκλωσης, και έχουμε ένα χάος στα συστήματα των συσκευασιών, που δεν μπορούν να υποστηρίξουν τους Δήμους και έχουμε μια οπισθοδρόμηση.

Είναι ένα τεράστιο θέμα που δεν μπορούμε να πούμε, γράφουμε καλύτερους νόμους αλλά δεν ασχολούμαστε με την πραγματικότητα που πάει συνεχώς πίσω. Και βγαίνει από τη σημερινή συνάντηση και έρχεται στο Υπουργείο, στην κυβέρνηση, να δει και αυτή από την πλευρά της, πέρα από μια καλή θέληση προσαρμογής, τι γίνεται με την πραγματικότητα. Και νομίζω είναι καμπάνα, όχι καμπανάκι, αυτό που βγαίνει και σήμερα από εδώ και θα ήθελα να πω ότι αν στην Αττική γίνεται ένα πιλοτικό πρόγραμμα χαρτιού, είναι καλό, αλλά δεν νομίζω ότι είναι η απάντηση σε αυτό το θέμα, για παράδειγμα, εκ μέρους της Πολιτείας σε αυτό το μεγάλο ζήτημα όπως το έθεσε...

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Τρώμε το χρόνο να τα ξαναπούμε και με τον κύριο Γραφάκο...

**A. ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ:** Για το δε θέμα της Αττικής, να πω επιγραμματικά και στον Γενικό, στον αγαπητό Μανώλη, ότι αν ξεφύγει η Αττική, δεν θα μπορέσουμε ποτέ να φτάσουμε στους στόχους της ανακύκλωσης και αυτό είναι μια επίσης μεγάλη καμπάνα, είναι άνθρωποι εδώ και από την Αττική και από τον φορέα και είναι γνωστά τα θέματα αυτά. Το αφήνω εδώ για σήμερα, γιατί καταλαβαίνω τη βιασύνη και του Νίκου και επανερχόμαστε στην ημερίδα που έχουμε πει και με την ΚΕΔΕ.

Μόνο να σημειώσω ότι βάζουμε την προωθητική πρόταση...

**N. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Και θα πάμε σε συνέδριο, ναι.

**A. ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ:** Να υπογραμμίσω μόνο την πρότασή μας και για τη μείωση του ΦΠΑ που έρχεται μέσα από την ΚΕΔΕ...

**N. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Ναι, θα το περάσει η ΚΕΔΕ.

Λοιπόν, ο κύριος Σακούτης τελευταίος, πολύ σύντομα και θα κλείσει ο κύριος Γραφάκος.

**N. ΣΑΚΟΥΤΗΣ:** Λοιπόν, δεν θα πω άποψη. Καταλαβαίνω το χρόνο και το χώρο, δεν προλαβαίνετε και λοιπά. Απλώς θέλω να κάνω κάποιες διευκρινιστικές ερωτήσεις.

Η πρώτη είναι σε σχέση με τις εταιρείες ανακύκλωσης. Μπορείτε να μου πείτε, κύριε Γραφάκο, πού πάνε τα χρήματα από το τέλος; Εισπράττετε ένα τέλος, από τις συσκευασίες, που το πληρώνουν οι καταναλωτές, οι δημότες και λοιπά. Διευρυμένη η ευθύνη του παραγωγού, το καταλαβαίνουμε, υπάρχει και ο 4819, προβλέπεται...

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**N. ΣΑΚΟΥΤΗΣ:** Όχι, όχι, εντάξει. Κάποιος να απαντήσει. Πάντως οι καταναλωτές πληρώνουν το τέλος. Οι εταιρείες το εισπράττουν. Μπορεί να υπάρχει μια μεγάλη εισφοροδιαφυγή, είναι πραγματικότητα. Τα χρήματα μέχρι το 2012 που εισέπρατταν οι Δήμοι, δεν τα εισέπρατταν, μετά έγιναν απορριμματοφόρα – κάδοι, τώρα ούτε απορριμματοφόρα, ούτε κάδοι, και τέλος ούτε

συμβάσεις. Πού πάνε τα χρήματα των καταναλωτών; Πρώτο ερώτημα.

Δεύτερο. Έχει να κάνει με το νόμο 4819, που ουσιαστικά ενσωματώνει τις Κοινοτικές οδηγίες 851, 852 και στο άρθρο 4, στην ιεράρχηση αποβλήτων, λέει τα εξής. Το καταλαβαίνουμε. Είναι η πεντάβαθμη κλίμακα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που λέει όμως ότι κατά προτεραιότητα πρέπει να μπαίνει πρόληψη, προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και... κατά προτεραιότητα οι τρεις πρώτες κατηγορίες, δ' άλλου είδους ανάκτηση όπως ανάκτηση ενέργειας και τέλος η διάθεση.

Όσον αφορά την πρόληψη, μπορείτε να μου πείτε ποια είναι η στοχοθεσία της κυβέρνησης μέχρι το 2025 κατ' έτος, πόσα απορρίμματα προβλέπεται να μειωθούν συνολικά στη χώρα και ειδικότερα για την Αττική, γιατί είναι η μεγαλύτερη Περιφέρεια της χώρας.

Δεύτερο. Όσον αφορά την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, ποια είναι τα μέτρα που παίρνει η κυβέρνηση για να υποχρεώσει τις μεγάλες εταιρείες να παράγουν...

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Ν. ΣΑΚΟΥΤΗΣ:** Όχι, να παράγουν προϊόντα... Τα περισσότερα δεν ανακυκλώνονται. Πώς υποχρεούνται οι εταιρείες να παράγουν συσκευασίες, προϊόντα, που να ανακυκλώνονται; Ποια είναι τα μέτρα, λέω μέχρι το 2025; Αυτό ρωτώ.

Τρίτο, όσον αφορά την ανακύκλωση, ειπώθηκαν αρκετά εδώ.

Και τέταρτο – και να μη σας καθυστερώ άλλο – στην Αττική αυτή τη στιγμή ακούμε εδώ οι περισσότεροι Δήμοι δεν έχουν ούτε προσωπικό, δεν έχουν χρήματα και λοιπά. Στην Αττική αυτή τη στιγμή δίνεται 1 δις για τα απορρίμματα, που η στόχευση όμως είναι παράκαμψη των τριών πρώτων κατηγοριών, και πάμε στα μεγάλα φαραωνικά εργοστάσια για παραγωγή RDF και παραγωγή ενέργειας. Και οι εταιρείες που έχουν δηλώσει ενδιαφέρον, είναι Motoroil, Τιτάνας, ΤΕΡΝΑ, ΑΒΑΞ, ΘΑΛΗΣ... Μισό λεπτό. Αυτές

κόπτονται για τη διαλογή στην πηγή; Η Ευρωπαϊκή Ένωση λέει, μέχρι το 2035 πρέπει να έχουμε 65% διαλογή στην πηγή. Αυτός δεν είναι προσανατολισμός. Πώς αυτά συμβιβάζονται;

Αυτές τις απαντήσεις θέλω.

**N. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Ωραία, ευχαριστούμε πολύ, Νίκο.

Θα απαντήσει ο κύριος Γραφάκος και σε εσένα και συνολικά και ότι μείνει θα το πάρω εγώ, για να φύγει.

**M. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** Λοιπόν, καταρχήν ήταν πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση, άλλωστε πάντα είναι ενδιαφέρουσες αυτές οι συζητήσεις. Εγώ θα πω τρία θέματα. Τρία μόνο.

Πρώτον. Σε σχέση με την επάρκεια των ΦΟΔΣΑ, των Δήμων να κάνουν αυτές τις δουλειές. Δεν έχω παρά να συστήσω δυνατά και φωναχτά το παράδειγμα της Δυτικής, της Κεντρικής και της Ανατολικής Μακεδονίας. Δεν σας λέω ούτε τη Σουηδία, ούτε τη Γερμανία, ούτε τη Γαλλία. Σας λέω τα παραδείγματα της Αυτοδιοίκησης του Α΄ Βαθμού τριών περιοχών της χώρας. Είναι μονόδρομος να πάμε σε ισχυρούς ΦΟΔΣΑ ανά Περιφέρεια, η απάντηση στο Δήμαρχο της Λάρισας είναι προφανώς αυτή, έτσι; Γνωρίζουμε πολύ καλά τι συμβαίνει στους ΦΟΔΑ. ΦΟΔΣΑ, σήμερα, το 2021, για να πετύχει τους στόχους αυτούς, πρέπει να είναι επαρκέστατα στελεχωμένος και για να πετύχει και τις οικονομίες κλίμακας και την εφαρμογή του ΠΕΣΑ, πρέπει να είναι ένας ανά Περιφέρεια.

Αυτή είναι η γνώμη μου, εκεί μας οδηγεί και η Ευρωπαϊκή Ένωση, ακόμα κάποιοι το σκέφτονται. Ε, η παράκληση – γιατί μέχρι εκεί μπορώ να φτάσω και εγώ και η κυβέρνηση, κανένας δεν έχουμε εξουσιοδότηση ακόμα για κάτι διαφορετικό – είναι οι εναπομείναντες τέσσερις να το σκεφτούν. Και να το σκεφτούν μόνοι τους και να ακολουθήσουν το παράδειγμα των τριών αυτών Περιφερειών. Οι οποίες, το είπε και ο Μιχάλης ο Γεράνης, είναι και από τη Δυτική Μακεδονία εδώ, οι ΦΟΔΑ έρχονται και είναι οι αρωγοί των Δήμων σε πάρα πολλά από τα ζητήματα τα οποία

σήμερα ειπώθηκαν εδώ. Αυτός είναι ο δρόμος. Δεν μπορώ να τον πω πιο φωναχτά, δεν μπορώ να τον πω πιο καθαρά, το επόμενο βήμα θα είναι υποχρεωτική νομοθέτηση. Και αυτό τα καλύπτει όλα. Και καλύπτει πλήρως αυτό το κεφάλαιο.

Πάμε τώρα στο δεύτερο που θέλω να πω. Με αφορμή την τοποθέτηση του υπευθύνου, του συναδέλφου από τη ΛΑΪΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ. Λοιπόν, πάμε να δούμε. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν χρηματοδοτεί ούτε ευρώ τσακιστό για επεξεργασία αποβλήτων άνω του ποσοστού που απομένει από αυτό το οποίο υποχρεούνται τα κράτη – μέλη να συλλέξουν με την ξεχωριστή συλλογή. Το ξαναλέω; Να μην το ξαναπώ. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, η Πελοπόννησος. Γιατί στην Πελοπόννησο έχουμε τα πήγαινε – έλα με το έργο αυτό, με τη χρηματοδότησή του; Γιατί ήταν κακοσχεδιασμένο και άσχημα, ακόμα χειρότερα... το παρουσιάσαμε πάρα πολύ άσχημα στις ευρωπαϊκές Αρχές.

Σας διαβεβαιώ λοιπόν ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση στο Λεκανοπέδιο, με βάση το ότι θα πάει καλά η συμφωνία μας στις επόμενες μέρες, δεν πρόκειται να πληρώσει ούτε ένα ευρώ τσακιστό για δημιουργία μονάδας φαραωνικής, η οποία θα δέχεται απόβλητα περισσότερα σύμμεικτα από αυτά που λένε οι ευρωπαϊκές οδηγίες, άντε και η χώρα να πάρει την παράταση που προβλέπεται από τις ευρωπαϊκές οδηγίες για 5 έτη. Άρα τα περί φαραωνικών έργων στην Αττική, δεν ισχύουν εάν συμπεριλαμβάνουν μέσα σύμμεικτα, όπως υπονοείτε, αγαπητέ συνάδελφε. Δεν ισχύει αυτό. Και αυτό το λέω γενικά.

Και για να το διασφαλίσουμε λοιπόν αυτό, πήραμε το μεγάλο ρίσκο, αλλά αυτό θα είναι εντέλει και η μεγάλη μας επιτυχία, να βάλουμε μέσα στη συζήτηση για την κάθε μια από τις επόμενες μονάδες που έρχονται, άρα και της Αττικής, και το σύμβουλο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας... Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και της Κοινότητας, τους περίφημους JASPERS. Ότι λοιπόν οι JASPERS δεν συμφωνήσουν ότι ως έργο συνάδει με τις

ευρωπαϊκές απαιτήσεις, δεν θα χρηματοδοτηθεί. Αυτή είναι η ασφαλιστική δικλείδα για την Αττική.

Ενεργειακή επεξεργασία. Πάλι και εδώ πρέπει να πούμε πέντε πραγματάκια και θα κλείσω με την ανακύκλωση, γιατί αυτό είναι το πιο σοβαρό θέμα σήμερα στη διαχείριση των αποβλήτων στη χώρα.

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** Το τέλος ταφής, με κάλυψε ο Νίκος ο Χιωτάκης, εγώ δεν μπορώ να πω τίποτα εδώ πέρα.

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** Έτσι, δεν μπορώ να πω τίποτα.

Λοιπόν, πάμε. Ενεργειακή αξιοποίηση. Είναι ένα βήμα πριν από την ταφή. Πόσο θα παράξει η χώρα ως προϊόν δευτερογενούς καυσίμου; Έχει γίνει ένας υπολογισμός, 1,5 εκατομμύριο τόνοι. Μάλιστα. Τι μπορεί να απορροφηθεί σήμερα από την ενεργοβόρο βιομηχανία; Το μισό. Ποια είναι αυτή; Τσιμεντοβιομηχανία. Μα είναι προφανές ότι αυτή προηγείται έναντι νέας μονάδας. Τι να κάνουμε δηλαδή; Πόσο... Είναι βλακώδες οτιδήποτε διαφορετικό. Όταν η τσιμεντοβιομηχανία θα σου το πάρει αυτό στην περιοχή του μηδενικού κόστους, τότε είναι προφανές ότι θα κοιτάξεις να συμφωνήσεις μαζί τους να σου πάρουν όσο περισσότερο μπορείς.

Δεν θέλουμε, ούτε έχουμε κάποια ιδιαίτερη προεμούρα να πάμε να φτιάξουμε νέες μονάδες. Αναγκαστικά θα τις φτιάξουμε. Αναγκαστικά θα τις φτιάξουμε. Γιατί; Γιατί κάπου πρέπει να πάει το υπόλοιπο μισό. Γιατί αν δεν τις φτιάξουμε, θα πάει στην ταφή. Πού θα τις φτιάξουμε λοιπόν; Είναι δυνατόν να κάνουμε Περιφερειακό Σχεδιασμό για τον καθένα από αυτές τις μονάδες; Όχι προφανώς. Και συμφώνησε και η ΚΕΔΕ σε αυτό.

Άρα θα γίνει ένας κεντρικός Σχεδιασμός, θα δούμε πού έχουμε την παραγωγή, πού έχουμε την απορρόφηση από την τσιμεντοβιομηχανία, πού μένει, πού μπορεί να χωροθετηθεί, πού αυτές οι μονάδες μπορούν να μεγιστοποιήσουν την αποδοτικότητά τους. Είναι προφανές ότι η μία θα είναι στη Δυτική Μακεδονία.

Δηλαδή, γιατί πρέπει να το συζητάμε; Γιατί εκεί έχει και δίκτυο τηλεθέρμανσης, που αυξάνει την αποδοτικότητα αυτής της μονάδος.

Προφανώς αυτά δεν μπορεί να γίνουν χωρίς το ΥΠΕΝ. Όποιος ισχυρίζεται κάτι διαφορετικό, μάλλον μιλάμε διαφορετική γλώσσα. Και προφανώς θα μιλήσουμε μαζί με την Αυτοδιοίκηση. Και προφανώς η Αυτοδιοίκηση θα χειριστεί αυτές τις μονάδες σε διαπεριφερειακό επίπεδο, όπου αυτές γίνουν. Και πόσες θα είναι αυτές; Θα είναι καμιά εικοσαριά; Όχι. Ή τρεις ή τέσσερις θα είναι. Δηλαδή πόσο δύσκολο είναι κάποιος να σκεφτεί ότι μάλλον η μία θα είναι στην Κρήτη; Τη δεύτερη την είπα, πόσο δύσκολο κάποιος θα σκεφτεί ότι οι υπόλοιπες δύο, άμα βάλουμε το χάρτη, κάπου λείπουν; Λοιπόν, μην το κάνουμε θέμα.

Και ας έρθω στην ανακύκλωση και να κλείσω σε αυτό. Λοιπόν, επειδή είμαστε παλιοί αυτοδιοικητικοί όλοι, υπήρχε μια άτυπη συμφωνία με το σύστημα της ΕΕΑΑ. Η ΕΕΑΑ, καλώς ή κακώς, έχει δώσει στην Αυτοδιοίκηση και στην ανακύκλωση, υπόσταση. Ποια ήταν η άτυπη συμφωνία; Μάλλον, πριν την πω, η νομοθεσία η ευρωπαϊκή και η ελληνική και ο νέος νόμος, είναι ξεκάθαρος. Λέει ότι ο παραγωγός έχει ευθύνη συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας των αποβλήτων. Έλα ντε όμως που η ζωή είναι έτσι που τούτο εδώ θα το πετάξουν αύριο στο μπλε κάδο. Μα αυτό δεν είναι συσκευασία. Έλα ντε που η ζωή είναι έτσι, αν τούτο εδώ το πετάξω εγώ θα πάει στο μπλε κάδο, αλλά δεν είναι συσκευασία. Ομοίως συσκευασία δεν είναι η εφημερίδα, δεν είναι το περιοδικό. Αυτά δεν πάνε στο μπλε κάδο; Πάνε.

Η Αυτοδιοίκηση λοιπόν εκείνης της εποχής, έκανε μια άτυπη συμφωνία με την ΕΕΑΑ ότι, κοιτάξτε να δείτε, μαζεύουν οι Δήμοι και εσείς πληρώνετε την επεξεργασία των υπολοίπων που παίρνετε σε αυτό το... Ήταν σωστή; Σωστή, μη σωστή, αυτή ήταν, δούλεψε μέχρι ενός σημείου.

**N. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** Τότε ήταν (...). Το λέει και ο Νίκος, είναι πιο παλιός από εμένα ο Νίκος στην... Όχι στην Αυτοδιοίκηση, στο δημαρχιλίκι, το έχει ζήσει, σε μια περιοχή που είχε υψηλά ποσοστά ανακύκλωσης.

Λοιπόν, σήμερα τα δεδομένα αλλάζουν. Έχει μπει και ένα άλλο σύστημα, το οποίο φιλοδοξεί, έχει κάθε δικαίωμα να πάρει μέρος των εσόδων, προκειμένου να πετύχει στόχους. Θέλω να είμαι σαφής. Απόλυτη και αποκλειστική ευθύνη του ΕΟΑΝ είναι να ελέγξει αυτή την ισορροπία. Την ισορροπία εσόδων και αποτελέσματος. Εκατό τοις εκατό. Για να μην κοροϊδευόμαστε, Πρόεδρε. Ένα και ένα κάνουν δυο εδώ.

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Διευθύνων.

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** Διευθύνων είναι; Στον Πρόεδρο τα λέω.

**Ν. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** (εκτός μικροφώνου)

**Μ. ΓΡΑΦΑΚΟΣ:** Εσένα στα έχω πει.

Λοιπόν, αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης είναι ότι το σύστημα της ΕΕΑΑ έρχεται σήμερα και δηλώνει αδυναμία να υλοποιήσει κάποιες επενδύσεις τις οποίες είχε δεσμευτεί. Και αυτό είναι αντικείμενο έρευνας, ελέγχου από τον ΕΟΑΝ.

Τώρα, εγώ αν ήμουν στη θέση του Δημάρχου της Πάτρας. Θα έλεγα, έλα εδώ ΕΕΑΑ. Γιατί; Δεν το λέω τυχαία τώρα αυτό. Θα πρέπει να αποφασίσουμε – και δεν το λέω τυχαία για το Δήμαρχο της Πάτρας και ευτυχώς είναι εδώ ο σύντροφός του, οπότε θα του το πει – κάποια στιγμή να προχωρήσουμε λίγο πιο μπροστά. Είναι διατεθειμένη η Αυτοδιοίκηση να πάει ένα βήμα πιο μπροστά; Δηλαδή ο Δήμαρχος Πάτρας είναι διατεθειμένος να πάρει την ΕΕΑΑ από το αφτί, να της πει, έλα εδώ, μάζεψε με δικό σου προσωπικό τη συσκευασία, μόνο τη συσκευασία, και εγώ μαζεύω τα υπόλοιπα. Το πώς θα τα διαχωρίσουν, θα βρουν έναν τρόπο. Πόσο έτοιμη είναι η Αυτοδιοίκηση να δεχτεί μέρος της σημερινής δουλειάς της να γίνεται από αυτόν που πραγματικά πρέπει να την πληρώσει; Κατά τη γνώμη μου, είναι μονόδρομος να το κάνει.

Και για να μην, έτσι, γυρνάμε – γυρνάμε γύρω από το θέμα αυτό, δεν είμαι αισιόδοξος για την πορεία της ανακύκλωσης, εγώ, το επόμενο χρονικό διάστημα, αν δεν ληφθούν βασικές αποφάσεις για το ποιος πληρώνει και ποιες είναι οι ευθύνες αυτού που πληρώνει, ούτως ώστε να ξέρουν και οι Δήμοι, να ξέρει και ο Α΄ Βαθμός ότι εγώ, ξέρεις, έχω την ευθύνη για το χαρτί. Και επειδή κάποιος το είπε για το χαρτί, οφείλω να σας πω ότι αρκετοί Δήμοι σκέφτονται το χαρτί και υπάρχουν υποδομές ΚΔΑΥ που μπορούν να τα δεχτούν και να πληρώσουν για αυτή τη δουλειά, αλλά και η ΜΕΑ αύριο θα δέχεται όπως το έχουμε πει.

Και δεν μίλησα τυχαία για το χαρτί. Ούτε μίλησα τυχαία για τα βιοαπόβλητα. Και βεβαίως οι στόχοι των βιοαποβλήτων είναι ξεκάθαροι. Στόχοι ταφής, στόχοι μείωσης της παραγωγής τους, αγαπητέ σύντροφε, είναι ξεκάθαροι από το νόμο, πού θέλουμε να φτάσουμε, με ποια αφετηρία. Και το να λέμε κάθε χρόνο, δώσε μου τους στόχους, εντάξει, θεωρώ ότι λέγεται για να ειπωθεί και μια κουβέντα παραπάνω.

Συνεπώς, έχουμε δουλειά στην ανακύκλωση. Καλή συνέχεια.

**N. ΧΙΩΤΑΚΗΣ:** Να ευχαριστήσω όλους εσάς που μείνατε έως αυτή την ώρα. Βεβαίως η πρώτη συνάντηση ήταν σήμερα, θα επιδιώξουμε και με τον Μανώλη τον Γραφάκο, και με τον Υπουργό τον κύριο Σκρέκα, να κάνει και ο ΕΟΑΝ μία συνάντηση με τους Δήμους το επόμενο χρονικό διάστημα κάπου αλλού εκτός από εδώ.

Μανώλη, ευχαριστούμε πάρα πολύ και θα κρατήσω από αυτά που είπες μία φράση και παρακαλώ να την κρατήσουμε όλοι. Ο καθένας από εκεί που είναι και έχει οριστεί, οφείλει να προστατεύει τα χρήματα των πολιτών. Και τίποτα παραπάνω.

Ευχαριστώ πάρα πολύ, Μανώλη.

Ευχαριστώ όλους εσάς που είσαστε εδώ.

